

Déli Hírlap

A bánsági magyarság napilapja, mely a kora reggeli órákban jelenik meg a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével
Dr. VUCHETICH ENDE
 vezetésével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
TIMIȘOARA
 I., Brătianu-tér 3.

A Timis-Torontal-i törvényszék időszakos lapok nyilvántartásában történt bejegyzés száma: 83 (Dos. No. 934/1938.) Telefon: 23-10.
Dr. VARNAY ELEMÉR
 felelős szerkesztő.

Izásokosok névsora

A főváros közrendészeti hatóságai már régebben felvették a harcot ama javíthatatlan izásokosok ellen, akik dorbézolásaikkal egyrészt megbotránkosztják a közönséget, másrészt állandóan veszélyeztetik a közrendet. Az első intézkedés az volt, hogy a vendéglők, kávéházak, bodegák, korcsmák és egyéb italmérési helyek rendeletet kaptak, amely szerint láthatóan részeg állapotban levő fogyasztónak tilos italt kiszolgáltatni. A másik intézkedés szerint a rendőrség kimutatást készít az összes közismert alkoholistákról és az italmérőknek megtiltja, hogy ezeknek bármilyen italt kiszolgáltasson. Az izásokosok névsora elkészült és a kihágási bíróság két ügyben már ítéletet is hozott. Kétezer lei bírságra ítélte egy vendéglőt, aki egy ittasan megérkezett társaságnak bort szolgáltatott ki, ugyancsak egy havi elzárásra ítélte egy megrögzött alkoholistát botrányos részegségért.

Ezek az ítéletek volnának tehát az első fecské, amelyeket bizonyára majd követnek mások is, mert az illetékes körök elhatározták, hogy megszüntetik ezeket az éppen oly visszas, mint veszedelmes állapotokat. Hogy az alkohol túlzott élvezete milyen veszedelmet jelent a legkülönbözőbb szempontokból, az közismert tény. A mértéktelen ivók halálhozó aránya kétségtelenül a legnagyobb, az erre vonatkozó statisztikai tanulmányok megállapítása szerint. De kimutatható eme szenvedély hatása az utódokban is, nemcsak azok sokkal csekélyebb számában, hanem testi fejlődésük visszamaradásában is. Ugy a mértéktelen alkoholisták, mint azok utódai, hajlamosak az ideg- és elmebetegségekre s mindenfajta erkölcsi kilengésekre. Tudjuk, hogy az alkoholizmus és a büntettek között szoros összefüggés van. Mindennap láthatjuk, hogy azelőtt becsületes emberek, hogyan sodródnak a mindenmá eltévelyedések, sőt még a gyilkosság útjára is az alkohol mérgétől ösztökélve.

De nemcsak ezen a téren rombol a szesz. A legtöbb balesetnek is ez az oka, vagy közvetett indítója az elszegényedésnek, a nyomorúságnak azáltal, hogy kiüli a kötelességérzetet, a munkára való hajlamot és a családi érzést, a családfenntartó hajlamot. Szomorú tanúságai ezen nemzetromboló szenvedélynek a börtönök, fegyházak, lelencházak, tébolydák, hülyék intézetei, amelyek lakóinak nagyrészt ez a veszedelmes szenvedély toborozza. Ezek a megrögzött izásokosok tehát a dolgozó társadalom számára úgy önmaguk, mint utódaikban is elvesznek és csak teherként jelentenek a köznek, ha nem sikerül őket még idejében az alkohol csábító gözköréből kivonni. Érthető tehát, amikor az állam szigorú intézkedésekkel is mindent elkövet, hogy visszarántsa a testi és értelmi megsemmisülés lejtőjéről ezeket a szerencsétlen embereket.

Feltétlenül helyeselnék tehát az izásokosság elleni hadjáratot. És helyeselnék azt is, hogy ezeket a gyenge akaratú embereket rendőrileg számon tartják, elkészítik az izásokosok névsorát, mert ezek nemcsak önmaguknak, hanem másoknak is sokat árthatnak. Különösen a mai időkben jelenthetnek határozott veszedelmet. Nyugtalan napokat élünk, az egész közélet telítve van feszülő villamossággal, sohasem volt nagyobb szükség önruralomra, mérsékletre, megbízható, nyugodt idegekre, mint a vulkánok fellett táncoló Európában, a felzaklatott mában. Ilyenkor az alkohol beteges megszállottjai óriási károkat okozhatnak, a legnagyobb zűrzavart támaszthatják felelőtlen mivoltukban. Gyújtogat-hat, lángokat lobbanthat a korcsmai gőz, gondolatok, látomások, amelyek szeszterhes agyából kivillannak. Máskor sem nyújtottak valami

épületes látványt ezek a megrögzött, tántorgó izásokosok, ma azonban egyet sem szabad tűrnünk az uccán, mert csak így érvényesülhet ma-radéktalanul a fegyelmesség és a közrend szelleme.
 (Flaneur)

Erélyes japán jegyzék Londonban Gandhi sürgeti India függetlenségét

A Rador hírszolgálati ügynökség jelentései

Tokióból hivatalosan jelentik: A japán külügyminisztériumban, ma fontos tanácskozás volt, amelyen résztvettek a hadsereg, a vezérkar és a tengerészet magasrangú képviselői. A tanácskozáson átvizsgálták a Londonból érkezett részletes jelentéseket, melyek az Angliában tartóztatott japánok ügyével kapcsolatosak. A tanácskozáson a következő határozatokat hozták:

1. Megállapítja a japán kormány, hogy a kémkedéssel és összeesküvéssel gyanúsított angol állampolgároknak Japánban történt letartóztatása teljesen belső ügye Japánnak és nem hozható összefüggésbe azokkal az intézkedésekkel, melyeket Anglia fogamatosított, amely eljárás rosszakaratu és politikai jellegű.
2. Ennek dacára Japán egyelőre nem alkalmaz ellenrendszabályokat.
3. A japán kormány türelemmel és figyelem-

mel várja, hogy Anglia meddig folytatja ezt az eljárást és meddig feszíti a húr, ami a Japán ellenes intézkedéseket illeti.

4. Szükség esetén a japán kormány megfelelő erélyes ellenrendszabályokhoz fog nyulni.

Ezenkívül elhatározták ezen a tanácskozáson, hogy a japán külügyminiszter a történetek miatt erélyesen tiltakozik a tokiói angol nagykövettel, valamint hasonló eljárásra utasítja a londoni japán nagykövetet. A külügyminiszter beszámolója végül kijelenti, hogy Japán reméli, hogy a viszályt kölcsönösség alapján békésen tudják elintézni.

A japán sajtó keddi számaiban viszont keltelkedik abban, hogy Angliával sikerülni fog békés úton megegyezni. A Kokumin Shimbun azt kívánja, hogy az összes Angliában és az angol gyormatokon élő japánokat azonnal hívják haza.

Japán rövid gondolkodási időt ad Angliának

Tokióból jelentik: A Tokio Nichi című újság a következő szavakkal kezdi mai vezércikkét: „Vannak esetek, amikor egyes esetekben és kérdésekben nem lehet diplomáciai elintézkedéseket karni és a döntést a fegyvereknek kell átadni...“ A lap az angol-japán incidenssel foglalkozva, megállapítja, hogy az angolok régi rendszere szerint a gyenge államokat megfélemlítették. Japán esetében azonban ez az eljárás egyszerűen nevelésnek mutatkozik. A Hoki Simbun cikkírója szerint Japán rövid gondolkodási időt adott Angliának, azonban, ha ezen idő alatt nem tér a józanság útjára a szigetország, akkor a legerélyesebb eszközökhöz kell nyulni.

Tokióból jelentik: A Tokio Ashaki Shimbun szerint hatalmas angolelleses tömegtüntetések voltak Simoneski ipari centrumban, ahol

az összegyűlt erélyesen tiltakoztak az Angliában fogamatosított letartóztatások ellen. A néppárt simoneski tagozata határozati javaslatot fogadott el és ennek értelmében követelték, hogy az összes angol konzulátusokat, valamint a tokiói angol nagykövetséget nyomban zárják be és akadályozzák meg azok működését. Ezt a határozatot elküldték a simoneski angol konzulnak és a tokiói angol nagykövetségnek.

AZ ANGOLOK SZABADONBOCSÁTOTTAK EGY JAPÁNT

Londonból jelentik: Az angol hatóságok Satory Madisont szabadlára helyezték. Az angol kormánynak ez a lépése válasz kíván lenni a Japánban tartóztatásban volt néhány angol szabadon bocsátására.

A japán sajtó követeli a diplomáciai viszony megszakítását

Rómából jelentik: A Popolo d'Italia mai vezércikkében leszögezi, hogy a japán-angol konfliktus lényegében súlyosabb, mint azt a kívülről szemlélő hiszi. Az angolok eddigi letartóztatásokon kívül újabb letartóztatásokat rendeltek el és számos japánt gyűjtőtáborba szállítottak. A tokiói kormány minden fáradozása hiábavalónak bizonyult, mert nem tudott barátságos uton odahatni, hogy az angolok a letartóztatott japá-

nokat szabadlára helyezték. Az olasz lap tokiói értesülése szerint a japán sajtó nyíltan követeli a japán-angol diplomáciai viszony azonnali megszakítását és úgy látják, hogy Anglia az Európában elvesztett állások után most a Távolkeleten igyekszik egyre gyengülő befolyását még érvényesíteni, — azonban itt esetleg komoly fegyveres ellentállással találkozhatja magát szemben.

A franciák megfigyelő állásponton

Clermont Ferrandból jelentik: A Havas iroda közli: A francia lapok nagy figyelmet szentelnek az angol-japán feszültségnek. A Le Journal így ír: A helyzet Anglia és Japán között

rendkívül súlyos, úgy látszik a japán kormány erélyes ellenintézkedéseket készül tenni a japánok angliai letartóztatása miatt, különösen akkor, ha a helyzet még jobban elmérgesedne.

Szabotázs az amerikai repülőgépgyárakban

Washingtonból jelentik: A Reuter iroda jelenti: Edgar Hoover a szövetségi nyomozó bizottság elnöke kijelentette, hogy ügynökei az USA nemzetvédelmi programja elleni szabotázszt leplezték le. A szabotálók a repülőgépgyárakba oda nem való anyagokat, a hadihajók gépeibe pedig csekély ellenállású fémeket helyeztek el. Hoover rádióbeszédében hívta fel az USA valamennyi városát, hogy ellenőrizzék az üzemeket és lehetővé tegyék az általános érdekű intézkedések elleni szabotázs letérését.

NAGY HADGYAKORLAT AZ USA-BAN

Newyorkból jelentik: Az állandó amerikai hadsereg, valamint a nemzeti gárda és a tartalékosok résztvesznek a ma megkezdődött amerikai katonai manővereken. Ezek a hadgyakorlatok a legnagyobbak, amelyeket valaha békeidőben az USA-ban elrendeltek. A hadgyakorlatok részvevő legénység kiképzése és gyakorlatai igen komoly formában folynak le, nagy harci játékok szerepelnek a programban és az amerikai légiőri feladata, hogy támadást hajtson végre az amerikai partok ellen, ugyanakor pedig egy másik léghaderő résznek a partokat meg kell védenie. A hadgyakorlatoknak kettős célja van: az amerikai hadsereg állóképességét és harci tevékenységét akarják megismerni a támadó és védelmi háborúban egyaránt.

EGY LÉPÉS A HÁBORÚ FELE...

Washingtonból jelenti a DNB: Wheeler szenátor kijelentette, hogy a Pershing tábornok által tett azon javaslat, hogy Angliának amerikai torpedórombolókat küldjenek, az Egyesült Államok számára egy lépést jelent a háború felé.

AZ AMERIKAI KATONAI REFORM A SZENÁTUS HADÜGYI BIZOTTSÁGA ELŐTT

Washingtonból jelentik: A szenátus hadügyi bizottsága elfogadta a katonai szolgálat megszerzéséről szóló javaslatot. A hadügyi bizottság 12 szavazattal 3 ellenében tette magáévá az új törvénytervezetet.

KANADÁBAN LETARTÓZTATJÁK AZT, AKI ELLENZI A HÁBORÚT

Newyorkból jelentik: Montreal polgármesterét Haage dr.-t kedden letartóztatták és a gyűjtőtáborba szállították. A polgármestert azáltal vádolják, hogy tiltakozott Kanadának a háborúba való beavatkozása miatt. Úgy hírik, hogy Haage dr.-on kívül még 100 embert hasonló gyanú miatt letartóztattak és gyűjtőtáborba szállítottak.

ANGLIA NELKÜL TÖRTENIK A VILÁG ÚJ RENDEZÉSE

Berlinből jelentik: A Berliner Börsenzeitung mai számában Karl Megerle cikket ír „Elvesztett remények” címen és megállapítja, hogy Angliát minden barátja elhagyta, Nagybritannia elleneségei azonban igen nagy mértékben megszaporodtak. Az összeomló angol világbirodalomnak már örökösei is jelentkeznek, a világkereskedelem hegemoniája pedig már teljesen kicsúszott az angolok kezéből. Anglia csalódásaihoz tartozik az USA és Anglia viszonyának megrosszabbodása, nemkülönben Cripps moszkvai kudarca. Az angol-japán feszültség volt az utolsó csapás a szigetország számára, így tehát Anglia kénytelen saját maga részéről is tudomást venni azt a tragikus tényről, hogy az európai kontinens és közben a világ új rendjét az ő megkérdésezése nélkül alkotják meg.

„VALÓSZÍNŰLEN ANGOL ELKÉPZE-LESEK”

Isztanbulból jelentik: A „Kummerith” nevű nagy újság a jelenlegi hadihelyzettel foglalkozva megállapítja, hogy bár lehetséges az, hogy a tengelyhatalmak e pillanatban nem tudják végrehajtani partraszállási terveiket Nagybritanniában, — ezzel szemben azonban teljesen valószínűtlen az az angol elképzelés, mintha Angliának módjában lenne az európai kontinensen angol csapatokat behajózni és partra szállítani, hogy azok itt ellentámadásba mehessenek át.

GANDHIÉK FENYEGETIK LONDONT

Newyorkból jelentik: Mahatma Gandhi felhívással fordult az angol kormányhoz, melyben figyelmezteti Londont, hogy ne halogassa tulsokáig az indiai függetlenségre vonatkozó határo-

Az olaszok elfoglalták Mentont és Cote D'Azurt

Milánóból jelentik: A Cote D'Azur és Menton várost az olaszok ma elfoglalták.

FELTARTÓZTATTAK AZ ANGOLOK EGY SPANYOL HAJÓT

Madridból jelentik: A „Motonara Villa Madrid”, mely Barcelonából útnak indult a Földközi-tengeren, Gibraltár előtt angol ellenőrző hajókkal találkozott. Az angol hajók, valamint azok

zatának közlését. Gandhi figyelmébe ajánlotta az angol kormány öröknek, hogy a páncélos kongresszus nem hajlandó tulsokáig várakozni az Indiának adandó szabadság és függetlenség kérdésében.

Londonból jelentik: Az angol tengernagyi hivatal közli, hogy a Maison nevű torpedóhajót egy német hajó elsüllyesztette.

SIKERES OJ/ASZ ELŐNYOMULÁS AFRIKÁBAN

Rómából jelentik: A Stefani iroda közli az olasz főhadiszállás 58. számú harctéri jelentését: Málta szigete feletti felderítő repülőútja során egy olasz repülőgépgyár angol gépekkel találkozott és egy angol repülőgépet lelőtt. Észak-Afrikában előretolt csapataink futásra kényszerítették az ellenséget, két harciokocsi megsemmisítették, kettőt pedig zsákmányul ejtettek. Kelet-Afrikában egyik felderítő repülőgépink nem tért vissza kiindulási helyére.

kísérletében levő repülőgépanyahajók ágyúelőve-ekkel megállásra kényszerítették a spanyol gőzöst.

A spanyol hajó a túlerő előtt kénytelen volt engedelmessé válni, erre az angol tengerészcsapatok felszállottak a „Motonara Villa Madrid” fedélzetére, átvizsgálták a spanyol hajó rakományát, személyzetét, utasait és okmányait, majd tovább engedték útjára.

A francia riviera a fegyverszünet napjaiban

Nizza. A június 9-én feladott pesti póstát négy nappal később, azaz június 13-án még rendszeresen kézbesítették, azután Középeurópából többé már nem jött semmi. Híreket csak a rádió továbbított, de ez is csupán annyit mondott, hogy a francia csapatok feltartják az ellenséget és a helyzet változatlan. Páris eléstől való féltés, de a párisi lapok már nem jöttek meg. A két oldalra korlátozott helyi lapok csupán a rádió jelentéseit ismételik, de a P. L. M. (Páris—Lyon—Mediterrané) vonatai már csak Dijonig közlekednek. Azután már csak Lyonig, a következő nap már csupán Avignonig, majd az arieli hídak felrobbantása után csak Nizza és Marseille között, úgy, hogy június 17-én a Cote d'Azur, a francia riviera teljesen el van vágva a világtól. Sem pósta, sem telefon, sem táviró és legkevesebbé pénsküldemény.

A városból eltávozni nem szabad, de nem is lehet, az utcák irtékek, a légvédelemre berendezett tengerparti strandoknak még csak közelébe sem szabad menni.

A magánautók — bármely pillanatban menekülésre készen — ha netalántán az olaszok mégiscsak átjönének az Alpokon — feltornyozott bóröndökkel, tejetűn átkötözött ágypárnákkal, matracokkal, paplanokkal. A bitorok mind lelerültek biztos helyre a pincékbe, kinek fehérneműváltásra, zsebkendőre van szüksége, az autóban elhelyezett bóröndök valamelyikéből kell kiszedni azt. Így azután, ha a közeli trafikban van dolga, oda is felpakolt kocsival megy. Ezért látni annyi menekülteket, mert alapjában véve innen nem volt sem miért, sem hova menekülni.

MINDEN IDEGEN GYANTUS

Június 17-ig vaj, cukor bőségben volt. Június 17-én Petain marsal bejelenti, hogy tárgyal az ellenséggel. Június 17-től a helyi hatóságok betiltatnak minden zenét, szórakozást, este 9 után nem szabad az utcán járni. A vonatok nem közlekednek, benzint a teherautók sem kapnak, mindennemű szállítási lehetőség megszűnt, az üzletek kiürültek, élelmiszerhiány miatt a keletlen, félig nyers kovász kenyér, ehetetlen, csupán gyümölcsöt és zöldséget lehet kapni, amit az asszonyok kosarakban hordanak a kertekből. A virágnak — amiből viszont rengeteg van — úgyszólván nincsen ára. Nyomasztó halottai oszond mindenfelé, a magánélet teljesen megszűnt, mindenki híreket vár és mintha titkos megállapodást kötöttek volna, a franciáknak a külföldvel nem illik érintkezni. Az utóbbi hetekben különben is

minden jól eltöltött, ápolat külsejű, jó megjelenésű idegenben az „ötödik oszlop” egy ágensét látják.

Igy várjuk a fegyverszünet megkötését. Június 25-én az újságok beismerik a francia kül és belpolitika hűszeszendőn keresztül elkövetett

hibáit és tévedéseit, szigorú felelősségrevonást követelve.

Július elsején a kormány Bordeaux-ból előbb Clermont-Ferrand-ba, onnan pedig Vichy-be megy és hébe-hóba innen-onnan a megmészárolt terület valamelyik városából, tíznapos késéssel rendszeresen már megérkezik egy-egy levél. A miniszterek sejtik már, hogy újabbaknak kell nemcsak a támadó helyeket, senki sem intézkedik és egyelőre, — a fegyverszünet aláírása után is — minden marad a régi bizonytalanságban. A helyi hatóságok szigorúan ellenőrzik a piacot, hogy az árakat ne emeljék és a nők részére megtiltják a short és pyjama viselését. Szó volt arról is, hogy a nőket a dohányzástól eltiltsák, de ebből — talán a dohányjövődék közbenjárására, — azért mégsem lett rendelet. A trafikok is kiürültek, csak a legközönségesebb cigarettá féléket lehet kapni.

Július elsejének éjszakáján ágyúdörgés hallatszik a tenger felől, mindenki tengeri csatára gondol.

Másnap a hullámok egy tizenöt méter hosszú, két méter kerületű acélkék bálna megtorpedózott tetemét dobta partra. Az éjszaka sötétjében valamelyik hadihajó bizonyára tengerelattjárónak nélt, mert a bálna erőrefelé bizony ritka.

Kotzár Károly.

A belügyminisztérium hivatalos jelentése:

112 ezer személy ment át eddig az oroszok által megszállott területre

Mindenkit átengednek, aki igazolja beszarábiai és északbukovinai illetőségét

Bucurestiből jelentik: David Popescu tábornok belügyminiszter az alábbi hivatalos jelentést adta ki:

„Egyes külföldi lapok és rádióállomások azt a hit közölték, hogy a zsidó lakosságot megakadályozták a román hatóságok abban, hogy visszatérjenek az oroszok által elfoglalt beszarábiai és északbukovinai területekre. Ez az állítás hamis. Mindenkinél, — tehát a zsidóknak is — aki Beszarábia, vagy Északbukovina területén született, vagy ott lakott, joga van visszatérni az ottani területre. A szovjethatóságok azonban csak azokat engedik át, akik iratokkal igazolják illetőségüket. A mi hatóságaink parancsot kaptak, hogy az azonnali átkeletet engedjék meg a határpontoknál és az illető vidékek királyi helytartói személyesen vizsgálják felfelé a rendelet végrehajtását. A szegénysorsúak még ingyen vasúti jegyet is kapnak az átkeletési pontig. Így magyarázható meg, hogy máig összesen 112 ezer ember tért vissza a Szovjet által elfoglalt területre.

Megjelent az ügyvédek nyugdíjtörvénye

Az ügyvédek nyugdíjazásának módozatai és feltételei

Röviden jelentettük már, hogy Öfelsége, Grua igazságügyminiszter előterjesztésére, aláírta a románial ügyvédek központi társadalom biztosító intézetének megteremtéséről szóló törvényrendeletet. A nagyjelentőségű törvényrendelet indokolásában az igazságügyminiszter rámutat arra, hogy Románia új alkotmánya két alapvető helyezetté az állam berendezkedését, amelyre a nemzeti közösség és a teremtő korporatívizmus elvei és ennek megfelelően kellett szabályozni az ügyvédi foglalkozást is. Az igazság szolgáinak nyugdíjazása — mondja az igazságügyminiszteri indoklás — szükségszerű következménye a korporatív szolidaritásnak és a szakmai közösség érzetének. Az ügyvédek nyugdíjazása e törvény elfogása szerint nem annyira egyéni jog, mint inkább szolidaris és közös kötelezettsége minden ügyvédnek egymással szemben és minden egyednek azzal a közösséggel szemben, amelynek keretében tevékenykedik.

Ennek megfelelően, az ügyvédi mesterség ténybeli adottságainak megvizsgálása után, a románial ügyvédek központi társadalombiztosító intézetének megteremtése által egy olyan intézményt hoztak létre, amelynek alapelvei az intézmény közjogi jellege; az összes ügyvédek kötelező részvétele a terhek vállalásában; az ügyvédek özvegyei és gyermekei jogainak elismerése a törvény által változt feltételek mellett és végül a korporatív szolidaritás, amely az intézmény tulajdonképpeni alapját képezi.

A különleges biztosítási járulékok, amelyet eddig évi 600 lejben állapítottak meg, most az ügyvédek részére évi 1200 lejre, a véglegesített ügyvédek számára pedig évi 2400 lejre emelték fel.

Az ügyvéd nyugdíjaztatása a következő esetekben történik, ha elérte a 60 éves korhatárt, vagy 35 éve tevékenykedik az ügyvédi pályán; ha húsz esztendeje végzi professzionális tevékenységét, de rokkantság, vagy betegség miatt nem képes tovább dolgozni; ha elérte a 60 éves korhatárt és már húsz esztendeje működik az ügyvédi pályán. A nyugdíjja nagysága a helyzeteknek megfelelően különbözik. A

A nyugdíj összege: a) havi 7000 lei a városban lakó ügyvédek részére, b) havi 3000 lei a falvakon lakó ügyvédek számára, c) az illetékes kvóta fele a védők számára. Ezek a nyugdíjak minimálisak. Összegük abban a mértékben emelhető, amiben a központi társadalombiztosító bevételei is emelkednek. A nyugdíj összegének emelése az intézőbizottság jelentése alapján történik.

Azok a végleges ügyvédek, akik betöltik e törvény feltételeit és legalább 15 esztendeje működnek az ügyvédi pályán, beleértve a törvényes jelöltségi időt is, rokkantsági nyugdíjra jogosultak.

A rokkantsági nyugdíj nem haladhatja meg a fenti összegek ötven százalékát. A rokkantsági állapot megszűnése után az ügyvéd kérheti a nyugdíj folyósításának beszüntetését és működésének folytatását.

A nyugdíjra való jogosultság elveszthető: a) államellenes tevékenység miatt elszenvedett végleges elítélés következtében; b) az ügyvédi karból való végleges kizárás miatt; c) a román állampolgári minőség elvesztése, vagy a politikai jogok gyakorlásának megvonása miatt d) a Nemzet Pártjába való felvétel visszautasítása miatt.

Néplisztből sült kenyeret kötelesek a pékek forgalomba hozni

A királyi helytartóság mellett működő árelenőrző bizottság kedden este Ciupe Gheorghe dr. helytartósági vezértitkár elnökele alatt ülést tartott, amelyen Temes-tartomány öt megyéjének prefektusai, valamint Temesvár, Arad, Déva, Lugos és Oravica városok képviselői vettek részt. Temesvár részéről Warth Péter alpolgármester volt jelen. Az ülés tárgyát a lakosság kenyérral való zavartalan ellátásának ügye képezte. Az utóbbi időben ugyanis — amint már jeleztük —

a malmok képtelenek voltak elegendő mennyiségű búzát vásárolni és következésképpen nem örülhettek megfelelő mennyiségű kenyérlisztet sem. A pékek a malmoktól csak nulláslisztet kaphatnak és így csupán fehér kenyeret süthetnek, amelyet kilónként 15 leier hoznak forgalomba. Az értekezlet kimonodta, a

malmokat kötelezi, hogy az ujonnan életbeléptetett törvény értelmében

haladéktalanul kezdjék meg az egységes népliszt őrését.

Egyben kötelezi a pékeket, hogy a malmoktól néplisztet szerezzenek be és abból süssenek kenyeret. Az ilyen lisztből készült kenyér árát kilónként 11 lei és 10 baniban állapították meg. Tekintettel arra, hogy a nullásliszt ára mentes a maximálástól, a nullás lisztből készült kenyér árát sem maximálták.

A Temes-tartomány területén levő malmok képviselői ez ügyben szerdán délelőtt 10 órakor értekezletre gyűlnek össze a királyi helytartóságon és ez alkalommal megbeszélnek a népliszt készítésével kapcsolatos teendőket. Az értekezleten Ciupe Gheorghe helytartósági vezértitkár is részt vesz.

De Gaulle tábornok Jeanne d'Arc jelvényét tüzi lobogójára

Londonból jelentik: De Gaulle tábornok csapatai részére a háromszínű lobogón kívül azt a vörös keresztet is használja jelképnek, amelyet öt évszázaddal ezelőtt Jeanne D'Arc viselt, amikorra Franciaország felszabadításáért küzdött. (Rador)

A vállalatok tartoznak alkalmazottaik tűzifa-ellátásáról gondoskodni

Bucurestiből jelentik: A nemzetgazdasági minisztérium felhívja azokat a kereskedelmi és ipari vállalatokat, melyek 50-nél több embert foglalkoztatnak, hogy alkalmazottaik tűzifa szükségletéről ez év november elsejéig tartoznak gondoskodni. A főváros tűzifaellátása a legnagyobb rendben és tervszerűséggel folyik. 1940. július havában 10.431 vagon tűzifa érkezett Bucurestibe, míg áprilistól július végéig összesen 25.732 vagon tűzifát bocsátottak a főváros lakóinak rendelkezésére. (Rador)

Megindult az esztországi szociális átalakulás

Tallimból jelentik: A német távirati iroda jelenti, hogy a belügyminisztérium rendeletet adott ki, amely szerint valamennyi részvénytársaság, amelynek részvényei, vagy jövedelmének része az állam tulajdonát képezi, legalább ötven százalékos arányban, a nemzetgazdasági minisztérium hatáskörébe kerül. (Rador)

Az „Alcazar” felhívása:

A spanyol fiataloknak állandóan készenlétben kell lennie...!

Madridből jelentik: Az „Alcazar” című falangista újság ma nagy cikkben felhívást intéz a spanyol fiatalokhoz, amelyben kijelenti, hogy a spanyol ifjúságnak állandóan készenlétben kell lennie. Nemcsak Spanyolország új államrendszerének, hanem az új európai rend is azt követeli, hogy a spanyol ifjúság minden órát kihasználjon és kellőképp felkészüljön jövő nagy feladataira. (Rador)

A singapuri hindu helyőrség megszökik csapattestétől

Tokióból jelentik: Az újságok értesülése szerint a singapuri angol helyőrség 4000 bennszülött hindu katonája megszökött csapattestétől. Singapurban egyébként igen veszélyes a helyzet, az angolok dróttámadásokat állítottak fel és az eddigi 18 ezernyi létszámú helyőrséget tekintélyes mértékben

megerősítették. Nagy veszedelemet jelent a singapuri angol egységek számára, hogy azok 70 százaléka hindu katonákból áll, akik elégedetlenek a rossz bánásmóddal. Az angol katonák ugyanis kényelmes kaszárnyákban vannak elszállásolva, a hindúk pedig elhagyott viskókban nyertek elhelyezést.

Hull a fegyverkezést tartja az amerikai államok legfőbb feladatának

Washingtonból jelentik: Hull amerikai külügyminiszter a havannai kongresszusról történt visszatérése alkalmával nyilatkozott a sajtó képviselői előtt. Hull igen sötét színekkel esztelte Amerika jövőjét, mert a véleménye szerint — mint mondotta, igen közelálló nagy veszedelem fenyegetik az Egyesült Államokat és ez ellen az egyetlen védekezési mód: a felfegyverkezés. Havannában — mondotta Cordell Hull — a huszonegy amerikai nemzet megállapította, hogy igen sürgős teendő az amerikai kontinens megvé-

dése, ama háborús veszélyekkel szemben, melyek kiviúlról fenyegetik. A szolidaritást a legmagasabb fokra kell emelni, hogy a nyugati kontinens megmentsük a háború borzalmaitól, ezért minden polgárnak fel kell készülnie az áldozatokra és a legerőteljesebb fegyverkezést kell megkezdeni minden vonalon.

Amerikai politikai körök megállapítása szerint Hull külügyminiszternek ezt a sajtónyilatkozatát Roosevelt elnök sugalmazta.

SCALA

Közkívánatra

EMIL JANNINGS mint Robert Koch

Ember, aki legyőzte a halált

Szerdán d. u. 3-5-ig olcsó helyárrakkal
DEANNA DURBIN
Az első csók

A duzzogó részvényesek,

akikről olvasunk, nem holmi vidéki kisbank részvényesei, akik megtakarított pénzüket féltik az igazgatóság annyira kifogásolt bankpolitikájától, hanem a világ talán legjövedelmezőbb vállalkozásának, a Suez-csatorna társaságának a részvényesei. A Suez — a jó üzlet: ezt olvassuk már egy esztendő óta a két világrészt elválasztó részvénytársaságról, mégsem lep meg senkit az, hogy ez a jó üzlet néhány hónap óta pang és forgalomhiányban szenved. A csatornán csak a kedvezményes tarifájú angol és francia gőzcsők közlekednek és — mondják a részvényesek — ebből igazán nem lehet megélni, korántsem lehet olyan üzleti eredményt felmutatni, mint — mondjuk — az abesszini háború idejében.

Az angol részvényescsoport teljesíteni akarja azt a politikai missziót, amelyet az angol nagytőkések szerte a világon követnek. Ez érthető is: a háború végeredményétől saját sorsuk is függ. Velük szemben a franciák nem sok értelmét látják a zárlatnak és az üzleti érzék kekedett felül a politikán, amely a franciák számára tárgyatlanul vált. Lehűzött redőnyök mögött nem lehet árulni — ezt mindegyik üzlettárs tudja és ez a primitív megállapítás találó arra a nézeteltérésre, amely a Suez-társaság angol és francia részvényesei közt keletkezett és amely a rossz üzlet után, úgy látszik, még a mammutállalatokban társulók között is feltartóztathatatlanul jelentkezik.

Mindez nem érdemelne egy közgazdasági hírnél többet, ha nem tudnánk, hogy olyan vállalatról van szó, amelynek megalakítása és a részvények körüli tőzsdéi küzdelmek a világtörténelem lapjaira kívánczok és ott helyet is fognak kapni. Már csak azért is, hogy az utókor is csodálkozhasson azon, hogy a huszadik század derekán a világ legfontosabb földrajzi kapuja egy magánvállalat kezében volt és üzlet volt az, hogy az ázsiai gazdag nyersanyagterületeket meg lehessen a nyersanyagban általában szegény Európának közelíteni. Az utókor számára a Suez kiáltó példa marad arra, hogy a huszadik század nagy háborújában a milliók jólétét jelentő nyersanyagforrások és az ezekhez vezető utak egy túlzásba vitt gazdasági liberális eredményeként üzletemberek jövedelmi forrását képezhették. Ez az előző kor sok mindent másként talált, mint az napjainkban van és így valószínűleg állami kezeken találja a népek életsorsára kiható fontosságú gyarmati területeket és vízi utakat. Ezeknek a jövedelme az egyes államok, vagy államszövetségek háztartásait, mint közösségi pénztárakat növelhetik, de semmiesetre sem egyes, kivételesen szerencsés magáncsaládok vagyont; az ily családok számát Franciaországban háromszázra, Angliában másik háromszázra bcsülik.

Ennek a nagykapitalizmusnak felépítménye az, amely recseg-ropog a mostani háborúban és ez az a láthatatlan épület, amelyet a háború minden bombája eltávolít. Nem a magántulajdon megszüntetése, nem az egyéni gazdálkodás korlátozása, az embernek a tulajdonhoz tapadó ösztöneinek megsértése a célja ennek a háborúban. De a háború végső kimenetele elképzelhetetlen anélkül, hogy az óriástőkék hatalma meg ne töresse. A nemzeti szociálizmus, a fasizmus állami ellenőrzés és irányítás alá helyezte a kapitalizmust, a francia reformok éle erre irányul, az angol munkáspárt — ez a „frakkos” szociálista mozgalom — Anglia megingó politikai helyzetében erre a nagytőkére tör. Elvitathatatlan tehát, hogy a túlnépésült, anyagszegény és pénzben kimerült Európa a „laissez faire, laissez aller”-t, a fizikokratáknak a maguk idejében talán helytálló elméletének megvalósítását nem bírja el. A nagy néptömegek gazdasági helyzetének feljavítása olyan kérdés, amely ennek a háborúnak egyik oldalon bevallott célja. És ha a másik oldalon ezt a célt nem követik és nem vallják: mindegy — a történelem odasodorja majd őket a valóság meglátásához.

De a suez-i részvényesek még nem érkeztek ehhez a meglátáshoz. A rémület őket még csak azért szállja meg, hogy a forgalom 27 százalékkal csökkent. Még mindig a rentabilitást, a mérlegek számszlopait tanulmányozzák és nem hallják, hogy az új korszellem a kapukat döngötte. Még mindig átmenetnek tekintik ezt a háborút és benne élnek az arany, a tőke hatalmának, megdönthetlenségének komplexusában. Lehet, hogy az angol nagytőke mindezeideig

azért nem vágott mélyebben húsába, azért nem ment el az áldozatok jelentősebb arányáig, mert nem elég „business” a háború és a befektetést nem tartják elég jövedelmezőnek, az üzletnek nincs elég fantáziája. Ez a tisztán kalmári nézőpont nem utolsósorban okozta Anglia mai súlyos és szomorú helyzetét és lehet, hogy végromlását is előidézi. Az idő az egyetlen, amely az útján sohasem henyél és egy percet sem kése érkezik be a maga megállóhelyeire. A mammutosztalékok és a világ életeszközei üzletelésének kora letűnőben van. Az a feljajdulás, amely a Suez milliomasainak köréből a világba szűrődik ki, azt mutatják, hogy az európai államok „háromszáz családjai” a kort nem látják át, nem értik meg.

A magyar falu feladatai egy bányászi magyar gazda szemében

Bányászi magyar falu életéről beszélgettem elfogulatlanul gondolkodó magyar gazdával. Meggyesy István, az Erdélyi Magyar Gazdasági Egyesület bányászi felügyelője, a bányászi magyar falvak gondos vizsgálója, tette lehetővé a beszélgetést a gazdával, aki egyik vezetője községének és aki önművelődés révén sokat tanult. Újság, vagy könyv mellett tölti szabad idejét, de nemcsak szórakoztató olvasmányt, hanem olyasmint is, amiből tanul, okul, látóköre bővül, ítélőképessége élesedik. A gazda beszélgetésében hű képét adta a magyar falu életének és az erények mellett rámutatott a hibákra is. Aki igazán szereti a maga magyar fajtáját, annak joga van rámutatni a jólajdonságok mellett a hibákra is.

Elmondotta a gazda, hogy az ő falujában a nagygazdák

különböknék tartják magukat a kisgazdák-nál és az iparosoknál.

Ezek a vagyonosabb gazdák nem hívei a gazdaköröknek és velük sokszor nehéz gazdasági, vagy kulturális téren közmnkát végezni. Reámutatott továbbá arra, hogy

a gyermeknevelés sok helyen felületes és a szülő nem vesz magának fáradságot, hogy gyermekét magyar írásra-olvasásra fogja. Egyes helyeken túlságba viszik az alkoholfogyasztást is. A gazda ezután a következőkben ismertette a magyar falu feladatait:

— Igyekezünk kell mindenáron arra, hogy a falusi gazdakörök tevékenyebbé tegyünk, ahol nincsenek kultúregyesületek, alakítani kell ilyeneket, ahol a kulturális egyesületek szunynyadoznak, frissekké, fűgökké kell azokat tennünk. Elsősorban olyan

falusi vezetéseket kell nevelnünk, akik a fiatalság bizalmát megnyerik. A fiatalságnak kell kezdeni falvainak lakosságának átszervezését. Sportoljon a falusi ifjúság, játszszekek szórakoztató játékokat és főleg szeresse meg a hasznos könyvet.

— A falu életének jobbá tételére igénybe kell venni a leánynemzedéket is. Leánygyerekek kell alakítani, amelyekben a leendő feleségek és leendő anyák megtanulják mindazt, amire szükségük van, hogy háziassak legyenek és hogy a férjüket mivel tudják odahaza tartani. Meg kell tanulniok azt is, hogyan kell nevelni a gyermeket és pedig nemcsak testileg, hanem lelkileg is. Elő kell őket készíteni arra, hogy

az anyák kötelessége a gyermekek iskolai tudását kiegészíteni.

A magyar anyák neccsak a magyar anyanyelvvel oktatassák gyermekeiket, hanem magyar öntudatra és magyar önértetre is. A magyar anyák kötelessége, hogy gyermekeiket magyar áldozatkészre neveljék, hogy beléjük plántálják azt: ne sajnálják a pénzt a tanulásra, a könyvre és újságra, a magyar iskolára, egyházi, kulturális és társadalmi célokra. A leendő magyar anyáknak tudniok kell azt is, hogy ha majd leendő gyermekük megbetegszik, akkor orvost kell hozzája hívatni és nem kuruzslónót, mert ilyen esetben csak a gyógyszer segíthet és nem a ráolvasás.

A leendő magyar családanyáknak meg kell tanulniok a takarékoskodást, mert csak így bírhatják majd rá leendő férjüket és gyermeküket is a takarékoskodásra.

— A magyar falvakban végzendő nemzetmentő munkába bele kell vonni

A Szovjet legfőbb tanácsa kimondotta Litvánia bekebelezését a Tanácsköztársaságba

Moszkvából jelentik: A szovjetek legfőbb tanácsa a nemzetiségek szovjetjének uniójával együttes ülést tartott, melyben kimondták Litvániának felvételét a Szovjetek Tanácsköztársaságába.

Ma váratlanul összeül a török parlament

Ankarából jelentik: Ismet Inönü köztársasági elnök néhány napi távollét után az Isztambul melletti Floria fürdőhelyről visszaérkezett a fővárosba. Kíséretében érkezett vissza a török miniszterelnök is. Az elnök hazatérése azt jelenti a beavatott körök szerint, — hogy augusztus 7-én váratlanul összeül a török parlament.

a magyar papokat és a magyar tanítókat.

Ezek legyenek a szellemi és erkölcsi védőőrség irányítói. A szórakoztató előadások mellett hasznos előadásokat is kell rendezni: gazdasági kérdésekről, ipari növények termesztéséről, állattenyésztésről, házi iparról, az alkohol káros hatásairól, a különböző szövetkezetek hasznáról és előnyeiről, a betegségek elleni előzetes védekezésről és sok más egyébről. Eleinte talán kevés látogatója lesz az ilyen előadásoknak, de kitartással bizony oda lehet az embereket szoktatni.

Rá kell szoktatni a falusi magyarokat, hogy nemcsak egyéni, hanem nemzetközösségi életet is kell élniük.

Az egyed nemcsak önmagáért van, hanem egész népéért. Viszont csakis így szállhat síkra a nép is az egyedért. Egymást támogatni, egymást segíteni kell és pedig nemcsak tanáccsal, hanem ha kell, tettel és anyagi eszközökkel is.

Ezzel fejeződött be beszélgetésünk.

Ez a tükörkép, amelyet a beszélgetés során vetítettünk, azt célozza, hogy a magyar falvak lakosai lelkiismereti vizsgálatot tartsanak és megzíveljék mindazt, amit itt olvastak. A hibák felismerése és megítélése még nem késő. Ezt pedig csakis a javulás követheti. A javulás és a törekvési akarás magában hordja a boldogabb és szebb jövő csiráit.

Kubán Endre

Új szovjet-amerikai kereskedelmi szerződést kötnek

Washingtonból jelentik: Welles Sumner külügyi államtitkár bejelentette, hogy a kedden lejáró amerikai—orosz kereskedelmi szerződés helyébe új megállapodást kötnek. Az új szerződés mintegy negyven milliárd dollár értékű árucserére vonatkozik majd. (Rador.)

Megbüntetem hetediziglen

Ötvös Béla történeti regénye.

Az elmúlt napokban volt hatszázötven esztendeje annak, hogy 1290-ben a biharmegyei Kőrösszeg vár közelében, — amelyből egy megmaradt csónka torony ma is áll még — meggyilkolták IV. László magyar királyt. A királyt Kun László néven emlegették és ezt a nevezetet használják azóta is a történetírók. A király anyja kun hercegnő volt, a király maga pedig nagyon szerette a kunokat és egyre azok társaságában lebzelt, dárídózott. Feleségét, Izabellát, elfűzte magától és egy kun asszonyt vett magához. Ez lett a veszte. Ez a kun asszony ugyanis Árbóc kun vezér felesége volt, akit az élvhajászó király elcsaltott férje mellől. Árbóc nem tudta ezt a királynak megbocsátani és bár színelig hűséget tettett, azt csak azért tette, hogy a király élete ellen szűtt ésszeesküvést leplezhesse. Kun László veszte utolsó felvonása az árpád-házi királyok sors-tragédiájának.

Ötvös Béla nagyváradi újságíró szerencsésen választotta meg regényének tárgyát, amikor rászánta magát Kun László életének és halálának megírására. Kétszáznyolcvan oldalon meséli el a szerző Kun László történetét színesen, változatosan és érdekesen. Híven rávilágít az akkori korra és az akkori közállapotokra. A könyv, amelynek címlapját a Temesvárott is előnyösen ismert Földes Vilmos grafikus rajzolta, mindvégig lebilincselő olvasmány. (k. e.)

ROMÁN LAPOK ERDÉLYRŐL

„Sorsunk keresztútjánál állunk” — írja Pop Valer

Pop Valer volt miniszter „Erdély” címen többek között a következőket írja a „Romania” c. lapban:

Sorsunk keresztútjánál állunk. Az igazságon és méltányosságon alapuló tartós béke keresésében, a forrongással teli történelem folyamán, mint annyiszor, meggyászoljuk a népek joga felett s nehéz megpróbáltatásnak teszik ki érdemeiket.

Rövid volt a történelemtől nekünk adott pihenő. Huszonkét év korlátolt idő volt arra, hogy meggyógyítsuk azokat a húsunkba és csontunkba vágott mély sebeket, amelyeket a telepítések, beözönlések, rablás s a módszeres elnemzetlenítési és elszegényítési akció okozott népünknek.

Huszonkét évnyi nemzeti szabadság nem volt elég ahhoz, hogy az anyai biztató kezdetet mutató nemzeti újjáébredés és életképesség minden gyümölcsét kitermelje. A „restitutio in integrum” Erdély összes román vidékein a munka és béke törekvések útján a dolgok természetes fejlődésének menetében, tiszteletben tartva az etnikai kisebbségek jogát is, nem valósulhatott meg. Nem sajnálkozunk, hanem megállapítjuk. Senki sem várhatja meg a történelmi igazságosztás határidejét s ezért készen állunk most félkezni mértékletesen, szavakban és tettekben, de erősen bízva igazságunkban, elhatározva igaz ügyünk megvédésére.

A román Erdély ismeri kitörülhetetlen jogát s a még orvoslatlan sebeket sem hagyja figyelmen kívül. Tudja, hogy az idők folyásával szerves egészé vált demokráciái szerkezetében, de azt is tudja, amf mesterkélt s így átmeneti az egységek és mások által tartott pozícióknál.

Erdély minden teljes ismeretében hallatni akarja szavát és meg akarja védeni szent jogait,

Az ország érdekeinek hasznos politikát kell folytatni

Az „Universulban-ban Stelian Popescu „Mondják meg az igazat” címen írt tüzes vezérelket, amelyben az alábbiakat olvastuk:

„Tudjuk, hogy a körülmények súlyosak és a mi erőink felül vannak, de végeredményben minden politika jó, ha hasznos lehet az ország ügyének és érdekeinek.

S ha ma egy, a világ által már régóta nem ismert nagy katonai győzelem által teremtett nemzetközi helyzet igazolja mostani külpolitikánk elfordulását, nem szabad szem elől tévesztenuink e valósággal szemben állandó célkitűzéseinket sem — a román föld integritását és gazdasági és politikai függetlenségünket — annál kevésbé, mert nekünk semmiféle ellenséges érületeink nem voltak soha a jelenlegi győzőkkel szemben.

Azért mondjuk ezt, mert a multban elég tévedés történt, amelyeket gyenge erőink keretében igyekeztünk megelőzni, de el kell kerülni, legalább a jövőre nézve ezeket, mert nincs már idő a tévedésekre s ha egy határozott, egységes frontot akarunk, amint a multban is volt, ez akkor valósítható meg, ha az ország ismeri az igazságot és nem téveszti el az irányt, amely felé fordulnia kell.

Eddig azt hitték egyesek, hogy jó román politika az, mindent kéri és semmit sem adni. Mások ellenkezőleg abba a hibába estek, hogy azt hitték, jobb politika mindent adni és semmit sem kérni.

Itt az ideje, hogy szembenézzünk a valósággal s ha igazságos békéről van szó, ne féljünk megmondani a nagy államoknak, hogy ennek az ő közreműködésükkel való elérhetősehez barátságunkat ajánljuk fel, amely nem becsülhető le, mert multunkban elég dicsőséges tény van, amelyekre büszkének lehetünk. Tőlük cserébe csupán azt kérjük az igazság nevében, hogy országunk szabad, független és megcsonkítatlan maradjon.”

**SEMMI SEM SÜLYOSABB, MINT AZOK
AZ ERKÖLCSI MEGESONKITÁSOK,
AMELYET EGY NEMZETNEK KELLENE
ELSZENVEDNIE**

A „Curentul” hasábjain Pamfil Seicaru a következőket írja:

„Manoilescu tömören a következőképpen formulálta meg álláspontját:

— Békét akarunk, de a román igazság békéjét... A románok meg tudnak hajolni a béke

az ország, a világ és az igazságosztó bírók előtt.

Erdély papjait, tudósait és vezetőit az első sorokban akarja látni, ügyének igazságát védve. Erdélyi fiainak összes ismereteit, erőit, lelkesedését és áldozatkészségét rendelkezésre akarja bocsátani. Szívszorongva gondol arra Erdély, hogy a felelős tényezők kérésére magára vett hallgatást nehogy érdektelenségnek, vagy lemondásnak tartsák.

Nem vagyunk meggondolatlanok szavainkban, vagy tetteinkben s annál kevésbé bujtogatók. Senki se féljen attól, hogy elvesztenénk a mértéktartást, vagy olyan bonyodalmakat és nehézségeket okozunk, amelyek az ország felsőbb érdekeit sértene, sőt a megértés és kibékülés szelleme tölt el bennünket.

Készen állunk ösztönt megkeresni a tartós béke eszközeit és lehetőségét, mindenkorra megszüntetni az évszázados harcot a románok és magyarok között.

Igen, békések és megértők vagyunk. Két dolgot azonban semilyen áron sem fogdathatunk el: nem lehet megcsonkítani a román nemzet politikai egységét s egyetlen román lélek sem kerülhet idegen uralom alá. Erdély nem egyezhet bele egy elkülönítésbe a román állam keretén belül, amelynek egységesnek kell maradnia s egyetlen román váll sem dorhat idegen igát.

Ha azonban megértő szellemű, őszinte békevagyunk nem talál visszhangra a határon túl s ha az új Európa kialakítói, akiknek tárgyilagosságában és igazságosságában hinni akarunk, hivatalosan eldönteni, Erdélynek kellő időben ki kell nyilatkoztatni hajthatatlan elhatározását, hogy az erdélyi románok meg tudnak halni nemzeti egységükért és szabadságukért.

követelményei előtt, de ha ezek bizonyos határon túlmennek, úgy a másik úton is tudunk indulni.

Ez az álláspont — írja Pamfil Seicaru — nemcsak a kormányé, hanem a román nemzeté is s amily mértékben a kormány hű interpretálója lesz a közszellemnek, úgy maga mögött fogja érezni az ország határozott egységét.

Ha valaki egy pillanatra is azt hinné, hogy kényszeríteni tud egyes kötelezettségeket a nemzeti igazság számításba vétele nélkül, úgy ezek a kötelezettségek érvénytelenek maradnának az ország legyőzhetetlen ellenállása folytán.

Semmi sem súlyosabb, mint azok az erkölcsi megcsontítások, amelyeket egy nemzetnek kellene elszenvednie. Egy folytonos igazságtalanságnak az érzése egy népet a kétségbeesés útjára sodorhat.

Manoilescu külügyminiszter vizsgálató op-

Berlinben feszült figyelemmel kísérik a délkeleteurópai fejleményeket

Az Universul közli berlini tudósítójának telefonjelentését, amely többek között a következőket tartalmazza:

A délkeleteurópai kérdések továbbra is sokkal jobban foglalkoztatják a berlini politikai köröket és az ottani semleges megfigyelőket, mint ez a külső látszat szerint lehet volna. Mindenütt feszült érdeklődéssel várják, hogy a tanácskozások e kérdések rendezésére megkezdődjenek.

Igy a német külügyminisztérium hivatalosa, a Berliner Börsenzeitung rámutat arra, hogy Szófiában e hét folyamán megkezdődtek az előkészítő megbeszélések a román és bolgár kormányok képviselői között. Általánosságban leszögezik, hogy

Németországnak elsőrendű érdeke a Romániára, Bulgáriára és Magyarországra vonatkozó kérdések haladéktalan tisztázása, hogy Délkelet-Európában rend alakuljon ki.

Berlini német politikai körök kifejezést adnak ama reményüknek, hogy a román-bolgár tanácskozások hamarosan pozitív eredménnyel fejeződnek be. Ezzel kapcsolatban azt is kijelentik, hogy a német külügyminisztérium vezető ténye-

timizmust tanúsított a közszellem előtt.

Azt szeretnénk, hogy az események további kifejlése őt igazolja.”

„EGYENLŐSÉGNEK KELL LENNIE AZ ALDOZATHOZÁSBAN” — ÍRJA A ROMANIA.

A kormány félhivatalos lapjában, a Romania-ban Cezar Petrescu így ír:

A békére, megegyezésre, igazságosságra irányuló óhajunk teljes és őszinte. Szükséges azonban, hogy az igazságosság és az őszinteség ugyanezen szellemével találkozzunk mindenütt szomszédainknál, akik éppúgy, mint mi óhajtják a vitás kérdések elintézését. Szükséges, hogy találkozzunk ezzel azon államférfiaknál, akik szomszédaink részéről a megoldási módokat elő fogják terjeszteni és mindenkinél, aki bármilyen területen érvekre akar hivatkozni, hogy ezeket a becsültes megegyezés útját egyengesse. A kölcsönösség és a lojalitás e mély érzése nélkül minden arra irányuló kísérlet, hogy felszámoljuk a multat és előkészítsük a jövőt, csak egy újabb ábránddal többlet jelent, aminek kikérülhetetlen következménye lenne a kiábrándulás.

Egyenlőségnek kell lennie az áldozathozásban, egyformaságnak az igazságosságra vonatkozó fel-fogásban. Öszinteség és egyenlőség kell, hogy legyen az áldozatok mérlegelésében, az azokhoz való hozzájárulásban és azok alkalmazásában.

Mindössze ennyit kérünk. És hogy megvédjük ezt az utolsó igazságunkat, a nehéz idők, amelyekkel állunk, egységesen fognak találni minket, ha mindjárt az ég reánk zuhan is.

ROMANIA TISZTÁBAN VAN A SZOVJET TELEKÉLTYÉNEK EMELEKEDÉSÉVEL.

A Tara Nouă írja:

Egyes szomszéd államok tévednek, ha Besarábia és Észak-Bukovina kilátását gyengéségnek tulajdonítják. Minden román tudja, hogy ezt a többi határok védelme érdekében tettük. Ez a körülmény természetesen külpolitikai helyzetünk átvizsgálására kötelezett bennünket. De Gigurtu mérnök már előbb, külügyminiszterrel történt kinevezésekor hangsúlyozta, hogy Románia külpolitikája az idők kívánalmához kell alkalmazkodjon. Így helyezkedett el Románia a Róma—Berlin tengely által teremtett rendszerbe, ami egyébként régi kívánalmaknak felel meg. Gafencu Grigorenak moszkvai meghatalmazott miniszterrel történt kinevezése is a realista politika bizonyítéka volt. Meggondolt, kiváló, tapintatos politikus. Kinevezése Moszkva és a Szovjetunióhoz fűzött kapcsolatának értékelését bizonyítja. Minden fájdalom dacára, amelyet Besarábia és Észak-Bukovina elvesztése okozott, országunk érdeke azt kívánja, hogy a legjobb kapcsolatokat teremtjük meg keleti szomszédunkkal. A szovjet jegyzék elfogadása is ezt az óhaját bizonyította.

Románia nem hagyhatja figyelmen kívül Szovjetországot tekintélyének emelkedését. Reméljük, hogy hasonló érzesek hatják át a Szovjetunión vezetőit és felismerik azokat az előnyöket, amelyeket a barátságos kapcsolatok fenn-tartása jelent számukra.

Úgy látszik, a tengelyhatalmak olyan új egyensúly teremtésére törekednek Európában, amely a nagy népek életszükségletét biztosítja. A német—országi viszony tehát a háború után is fennmarad. A Führer legutóbbi beszéde is ezt bizonyítja. Eppen ezért Románia, — mely a két érdekűr határan fekszik — az egyensúlyt kell biztosítsa és normálissá kell tegye a szovjet—román kapcsolatokat. Ezt akarják elérni Gafencuak meghatalmazott miniszterrel történt kinevezésével.

zói nem tanúsítanak érdeklődést aziránt, hogy Bulgáriának az Egei-tenger felé átjáró folyosó adassék. A német külügyminisztériumnak ezt a politikai állásfoglalását azzal magyarázzák, hogy

Berlin minél előbb megoldottnak akarja látni a bolgár problémát.

Berlini megfigyelők köreiben rámutatnak még a hivatalos Berliner Börsenzeitung bucuress-tii tudósítójának arra a hirasására, amely szerint

„a román kormány minden lehető elkövet a román-magyar viszony nehézségek nélkül való tisztázására.”

Az a tény, hogy épp a német külügyminisztérium hivatalos lapja közli ezt az értesülést, valamint az a körülmény, hogy ugyanez az újság bizonyos megállapításokat tesz a bucuress-tii hangulatra vonatkozólag, különösen figyelemre méltó.

Mindezekből kitűnik, hogy a délkeleteurópai kérdések a lehető legbelsőbben foglalkoztatják a berlini politikai köröket, úgy, hogy most ezek a kérdések még az angol problémát is háttérbe szorítják,

HIREK

MEGJELENIK:

Minden napon a vasárnapokat és ünneppofoát követő napok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Belföldön házhöz való kézbesítéssel együtt mágnásoknak havonta nyolcvan lei, negyedévre 230 lei, félévre 450 lei, egész évre 900 lei. Nyugdíjasoknak házhöz való kézbesítéssel együtt havonta hetven lei, negyedévre 200 lei, félévre 400 lei, egész évre 800 lei. Magyarországon havonta 4 pengő, negyedévre 12 pengő, félévre 22 pengő és egész évre 40 pengő.

Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak, vállalatoknak és részvénytársaságoknak egy évre 1200 lei kézbesítéssel együtt.

TELEFON:

23—10 és este 10 óra után: 28—15.

Utazás álmomban

Nem láttam Velence gondoláját,
Alpoknak hóborította táját,
Kék Adria fölött a kék eget,
Páris, amely száz csodával integet,
Az Újvilág felhőkarcolóit,
Vad pusztáknak oroszlan-lekőit,
Fenn, északon, az örökös telet,
Ezeregyéjt, amit rejt a Kelet,
Norvég partok lús, sziklás vidékét,
Názáretben az isteni békét.

Nem hallottam még gitár Havájából,
Pálmásutógást délszaki tájról,
Nem éreztem orchideák szagát,
S a jégtükrös északi éjszakát.
Hátam, vállam még a Dél Keresztje
Fényével halálra nem sebezte.
Nem hajóztam Óceánok partján,
Nem ámultam a Mont-Blanc pompáján.
Trópusok sejtelmes éjszakája
Csak álmaim összetört varázsa.

Nem láttam a piramisok hónapát,
Nem utaztam soha napokon át
London, Berlin zúgó expresszében,
Vagy felhők közt, az azurkék égen.
Nem voltam Nagy Péter városába,
Egy utam sem vezetett Rómába.
Sivatagok, oázisok képe:
Álomvágyak távoli emléke.
Athénről is csak egy álmom maradt:
Álmodtam az Akropolisz alatt,

Nem láttam még a Rajnának völgyét,
Sibéria kemény, fagyott földjét,
Büszke Albion ezernyi gyárát,
Középkornak sok rejtelmes várát,
Japán tűzhányók zöldülő kupját,
Svájenak havas, hegyes-völgyes útját,
Kaliforniának téli nyaráit,
Szilaj számum száguldó viharát,
A Gangesznek hatalmas deltáját,
A „Cote d'Azur” álomszerű báját.

A Szentföldnek annyi sok szent helyét,
Nomád népek vad, kopár mezéjét,
A Vatikán hatalmas könyvtárát,
Úrrakétából a Föld határát,
Széld fényét az Északi Sarknak,
Virágait a Luxembourg-parknak,
Mount-Everest csillagvizsgálóját,
Hamburg, Dower, Marseille száz hajóját,
Nem láttam honotok' bécsi dalok,
Nem láttam Nápolyt, mégis meghalok?
Gellért László.

— Egyre nő az angol munkanélküliek száma. Londonból jelentik: Az angol munkanélküliek száma hivatalos megállapítás szerint június 17-től július 15-ig 60 ezer 751 személyrel emelkedett. Július 15-iki hivatalos becslés szerint Angliában 827.266 munkanélküli van. A munkanélküliség főként a bányáiparban és ezek között is legnagyobb részt a szénbányászok közül kerül ki, mert az angol szállítás elvesztette külföldi piacát és így a termelést erősen csökkentették.

— Nem szabad Szalontán éjjel 1 órától reggel 4 óráig az uccán járni. A szalontai „Ujság” írja: A rendőrség ismételten közli: Éjjel után 1 órától reggel 4 óráig tilos az uccán járkálni, ezalatt az idő alatt csak vonattal hagyhatja el valaki a várost. Ha valaki mégis megpróbálna akár gyalog, akár kocsival ezen szándékát, úgy sem sikerül, mert megakadályozzák és eljárás indul ellene.

— Mandel francia miniszter rendőri felügyelet alatt. Berlinből jelentik: Tuniszból érkező hír szerint Mandel volt francia minisztert letartóztatták és rendőri felügyelet alá helyezték. Mandelt egyébként Pui de Domeba szállítják. (Rador.)

— Félrevezetett újkaledóniaiak csatlakoznak De Gaullehez. Vichyből jelentik: A francia kormánykörök részéről hivatalosan jelentik, hogy Új Kaledóniában nagyobb mozgalom indult, melynek hívei De Gaulle tábornokhoz akarnak csatlakozni. Francia hivatalos részről megállapítják, hogy ez a mozgalom azért keletkezett, mert az Új Kaledónia-i hivatalos szervek nem tájékoztatták az ottani lakosságot kellő mértékben a Pétain kormány cselekedeteiről.

— Az emberiség vallási megoszlása. Az emberiség mai számát 2.122.668.000-re becsülik. Ezek közül katolikus 398.277.000, protestáns: 201.868.000, görög keleti ortodox: 161.305.000, másfajta keresztény felekezetű: 9.348.000, mohamedán: 296.177.000, hindu: 252.462.000, budhista: 180.990.000, szintoista: 18 millió. A különböző keletázsiai vallásokhoz tartozik 393 millió. Egyéb pogányok pedig 115.823.000. Százalékban kifejezve ez a statisztika azt jelenti, hogy a katolikusok 18,8%-át képezik az emberiségnek, míg a protestánsok 9,5%-át, az összes Keresztények pedig együttesen 36,4%-át.

— Walt Disney életbiztosítása. Még amerikai viszonylatban is feltűnést keltett az a nagy arányú életbiztosítás, amelyet amerikai filmeknek Walt Disney, a Miki egér és hasonló, úgynevezett trükkfilmek rajzolójának életére kötöttek. A biztosítási összeg másfél millió dollárról szól, és pedig 10 évi lejáratra. Főindítka, hogy Walt Disney esetleges halálával, illetve szerencsétlenségével az erre épülő filmgyártás is válságba kerülne. Állítólag ez a legmagasabb életbiztosítás, amit valaha is egy ember életére kötöttek.

Ezresek a mák között vagy alkalom szüli a tolvajt

Brandusa Stefan huszonegy éves munkás az egyik jözsefvárosi konyhakertész Fröhl uccai zöldsegeraktárban dolgozott. Néhány nap előtt az egyik vevőnek húsz kiló mákot mért ki az egyik zsákból, amikor a mák között kendőbe burkolt csomagot talált. A vevő távozása után Brandusa kibontotta a csomagot és abban nagy halom ezres és ötszázás bankót talált. A munkás magához vette a csomagot és este elment a sági útra, ahol a temető közelében elásta a pénzt, amely a konyhakertészé volt. Ez két nap múlva észrevette, hogy a mák közé rejtett száználvannegy ezer lele eltűnt és keresni kezdte a pénzt. A lopással Brandusa Stefan gyanusította, ez azonban hallani sem akart a pénz elmulasztásáról. A konyhakertész végül is feljelentést tett a rendőrségen, amely kihallgatta Brandusat és ez akkor beismerte a lopást. Megmutatta azt a helyet is, ahol a pénzt elásta. A száználvannegy ezer leiből százhetvennyolc ezret meg is találtak, míg a hiányzó haterzet leit a tolvaj munkás elköltötte. Brandusa Stefan a nyomozás befejezése után átadja az ügyészségnek.

(—) A csendőrség és rendőrség együttműködése. Cipe Gheorghe dr. királyi helytartósági vezértitkár tegnap meglátogatta a csendőrséget és a rendőrséget, hogy meggyőződjék a két intézmény egyesítésének kihatásáról. Megállapította, hogy a csendőrség és rendőrség együttműködése példás és kifogástalan. Amíg azonban a csendőrség elhelyezése mintaszzerű, addig a rendőrségi épület egészségtelen, szűk és sötét helyiségekkel bíró. Kijelentette, hogy a helytartóság igyekszik fog a rendőrség részére megfelelő épületet szerezni.

(—) Orvosi hír. Dr. Hirsch Sándor, bőrgyógyász, húgyszervi és nemibetegségek szakorvosa ismét rendel. Viszitárgulatók és aranyér injekciós kezelése. Rövidhullám és röntgen. I., Ady uca 2. „Palace” ház. Telefon: 24—26.

(—) Korcsmai verekedés. A Petru Rares tér egyik korcsmájában Faber József hajléktalan csavargó összeverekedett Buru Valeriu berini lakossal, akit késsel megszurtt. Buru Vasile a hátán szenvedett sérüléseket. A mentők kórházba szállították.

(—) Tolvaj cigányasszonyokat fogott el a rendőrség. A temesvári rendőrség detektívjei megtudták, hogy az egyik mehalai cigányasszony nagymennyiségű lopott holmit rejtget a lakásán. A házkutatás alkalmával meg is találták a lopott tárgyakat, ezenkívül az udvaron levő kútból előkerültek az állatok is, amelyek segítségével nagy cigányasszony elkövette a betöréseket. A detektívek éppen a házból végeztek a nyomozást, amikor megjelent a nagy cigányasszony, Kiss Juliána, Bot Matild, Bot Sofia és Muntean Maria, akik kihallgatásuk alkalmával három betörést ismertek be. A lopott holmik értéke meghaladja az ötvenezer leit. A cigányasszonyokat átadták az ügyészségnek.

Partie kiárusítás!

Mélyen leszállított árak mellett kapható augusztus 10-ig női és gyermek selyemalsónemű, darabonként is. Délelőtt 8-tól, délután 8 óráig. A

„Tricorom”

gyárhelyiségében, II. Str. Dorobantilor 47. (Rékási-út.)

Komolyarcu kisfia

Állít be a szerkesztőségbe. Levelét hoz. Már fordult is, hogy menjen. Leveléktől duzzadó kézbesítő könyv van a kezében. Egész önkéntelenül megkérdezzük: Hogy hívják? Öntudatos, nyílt arcán enyhe mosoly villan át és „bemutatkozik”. Szó-szót követ és megtudjuk, hogy kifutó, heti hetven leit keres és most ő a családfenntartó, mert apukája nem keres, édesanyja pedig beteg kis öcsikéje miatt nem mozdulhat el hazulról.

— Így tehát te vagy a családfenntartó?...

— Igen, kérem...

Könnny tofú a szemünkbe. Ő pedig fürgén, komolykodva tovasiet. Magához szorítja a kézbesítő-könyvet, éppen olyan moztulattal, mint ahogy a négykilós kenyéret viszik keblükön hazafelé a piacra a mamák, vagy ahogy beteg öcsikéjét öllel szivére talán éppen ebben a pillanatban szomorú-lelkű édesanyja...

Drága kisfi magyarom, te kis „családfenntartó”, mennyivel különb ember leszel te, mint az a raccsó-ló, affekta kis majom, aki leveg egy padban ült az iskolában s a nyári szünetében halálra szekirozza szüleit, — mert naponta két órát kell tanulnia a pótvizgára... (—)

— Egységes lesz az egész országban a gépkocsivezető-tanfolyam díja. A belügyminisztérium új rendeletet adott ki, amelyben szabályozza azoknak a díjaknak a nagyságát, amelyek a gépkocsivezetői iskolák szedhetnek. Ezek a díjak az egész országban azonosak. Senki sem kaphat gépkocsi, motor-, kerékpár, vagy traktor hajtására engedélyt, ha a gépkocsivezetői iskolák számára megszabott illetéket le nem fizeti. Ezeknek a díjaknak a lefizetése még azokra a gépkocsivezetőkre is kötelezők, akik az iskolai tanfolyamok látogatása alól felmentést kaptak.

— A tengeri termés jónak ígérkezik. Bucurestiből jelentik: A legutóbbi napok esőzései miatt a mezőgazdasági munka nehezen folyik; a tengeri termés jónak ígérkezik.

— Nem emelik a fekete kenyér árát. Bucurestiből jelentik: A nemzetgazdasági minisztérium elhatározta, hogy a fekete kenyér ára változatlan maradjon.

(—) A rendőrség parancsnokának fogadási órái. Braia Ioan ezredes, a rendőrség parancsnoka, naponta délelőtt 11—1 óra között fogadja a közönséget. A rendőrség különböző hivatalai is csak délelőtt 8—1 óra között állanak a közönség rendelkezésére. Felvilágosításokért tehát mindenki délelőtt jelenjen meg a rendőrségen. A különböző kérvényeket is csak délelőtt lehet benyújtani, de feljelentéseket a nap bármely órájában lehet tenni és azokat a nyomozás sürgőségére való tekintettel mindig elfogadják.

(—) Pészgőre szomjazott. A rendőrség elfogta Vid Traian bilharmegyei illetőségű férfit, aki Temesvártól behatolt az egyik borértékesítő szövetkezet helyiségébe, ahonnan hét üveg pészgót és több üveg finom bort vitt el. A lopott borok értéke 4500 lei. Megindult ellene az eljárás.

(—) Születések. Az anyakönyvi hivatalban a következő születéseket jelentették be: Mészáros Adám kereskedelmi alkalmazott István Sándor nevű fia, Szabó József molnár István nevű fia és Benesik János asztalos Anna nevű leánya.

(—) Házasságok. Az anyakönyvi hivatalban kedden a következő házasságokat kötötték: Hetzke Jenő cipész és Nagy Ilona, Vargha Péter Károly nyomdász és Schuller Katalin, Barna Péter Pál cipész és Kovács Mária.

(—) Öngyilkosság. Breier Ilona ötvenhárom éves özvegyasszony az erzsébetvárosi Porumbescu utcában levő lakásában az elmúlt éjszaka öngyilkossági szándékkal felakasztotta magát és mire hozzátartozói megtalálták, már halott volt. Tettét betegsége miatt követte el.

(—) Halálozások. Az anyakönyvi hivatalban a következő halálozásokat jelentették be: Holzmayer Józsefné született Schwartz Zsuzsánna 94 éves, Malling Ferenc földműves 82 éves, Sten Péter nap-számos 64 éves Matheisz Lajos asztalos 68 éves és Munteanu Decu tisztviselő 40 éves.

— **A FŐUDVARNAGYI HIVATAL KÖZLEMÉNYE.** Bucurestiből jelentik: Öfelsége főudvarnagyi hivatalának 63. számú jelentése. Öfelsége a király augusztus 6-án munkatárhallgatáson fogadta Ion Gîgurtu miniszterelnököt, Mihail Manolescu külügyminisztert, Stan Ghițescu munkatárgy, dr. Victor Gomoiu egészségügyi és dr. Gruiu igazságügyminisztereket. A délután folyamán Constantin Argetoianu királyi tanácsos és Cuza Gheorghe egyetemi tanár jelentek meg az uralkodó előtt.

— Franciaországban működik a bajor gyorssegélykülönítmény. Berlinből jelentik: Az a különítmény, mely annak idején a berlini, illetőleg a garmischpartenkircheni olimpiai játékok lebonyolításánál is nagy feladatokat oldott meg, a háború kitörése után pedig Lengyelországban, Hollandiában és Belgiumban tevékenykedett, most Franciaországban folytatja áldásos működését. A polgári lakosság nyomorúságának enyhítése — ez a feladata nagyon sokoldalú tevékenységet kíván, de nagy gondnal és körültekintéssel összeállított felszerelése a feladat nagyságának és sokoldalúságának meg is felel. 142 hatalmas gépkocsijával — köztük műhely, üzemeny, konyha, rádió és hálókocsit is találunk — és 50 kocsiából álló vonatszerelvényével mindenütt ott teremhet, ahol gyors segítségre van szükség. Ha kell, technikai feladatokat old meg, ha szükséges egészségügyi szolgálatot teljesít, de éppúgy közvetlen híreket is, sőt még szórakoztatási feladatát is el tudja látni. Főfeladata azonban a tömegélemezés. 300.000 adag kiosztására van berendezve. Az előbbi jelenleg Lille-ben és Reimsben, az utóbbi egy párisi külvárosban teljesíti nemes feladatát.

— „Öngyilkos művészek klubja”. Newyorkból jelentik: A különös klubok száma ismét eggyel szaporodott — még pedig olyannal, amelynek működésébe már a rendőrség is szükségesnek tartotta beavatkozni. Egy színészekből álló társaság ugyanis egyesületet alakított, amelyet „Öngyilkos színészek klubjának” nevezett el. Ennek a különös klubnak a tagjai csaknem egytől-egyet ismert színművészek, akik azonban betegesen félnek attól, hogy kenyérlenné válhatnak. A klub tagjai tehát kötelezték magukat arra, hogy amennyiben szerződésüket veszítik, Roosevelt elnök newyorki háza előtt öngyilkosságot követnek el. A rendőrség azzal kapcsolatban avatkozott bele a klub működésébe, hogy néhány nappal ezelőtt Edward Abbot, huszonkétéves tehetséges fiatal színész — a klub egyik tagja — követett el öngyilkosságot a nyílt uccán, mert szerződés nélkül maradt.

— **6 milliárdos újépítési kölcsön Hollandiában.** Amiszterdamból jel: A holland nemzetvédelmi miniszterium közleménye szerint a legutóbb jegyzett tíz milliárd forintos kölcsönből hat milliárdot a háborúban elpusztított otthonok helyreállítására fordítanak. (Rador.)

— **Gyilkosság egy nóta miatt.** Marosvásárhelyről jelentik: A marosvásárhelyi csendőrpáncsnokságnak jelentették, hogy a megyebeli Sáromberke közűrség koraszében gyilkosság történt. Egy 40—45 év körüli, elég jól öltözött ember jelentkezett a csendőrszámházi páncsnokságon és izgatott hangon előadta, hogy embert ölt. Akit pedig megölt az a legjobb barátja volt. Chivu Stan csendőrmester rögtön jegyzőkönyvet vett fel az illető vallomása-ról. A jelentkezett gyilkos elmondotta, hogy Stoica Ioannak hívják, 44 éves sáromberki munkás. 4—5 társával a sáromberki koraszében boroztak, mikor oda betért egy régi jóbarátja: Nemes György, 35 éves nagyenyedi illetőségű famunkás, aki szintén sáromberki műhelyekben vállalt munkát. Nemes egy a többiek által ismert nótába kezdett, de neki nem tetszett a nóta és felszólította Nemes, hogy hagyja abba a nótázást. Nemes, aki szintén erősen ittas volt, erre arcul ütötte Stoicát, akinek nem kellett más, kést rántott elő és egyetlen erős lendülettel — barátjába döfte. Nemes élettelenül bukott le a székéről. Hogy milyen helyen szúrta meg barátját, nem tudta megmondani, mert amint észre vette, mit is követett el, rögtön ide jött és jelentkezett. A csendőrszemek innen átkísérték a helyszínre, hogy az ott tartandó vizsgálatot is megejtseik.

— **Borzalmas szerencsétlenség egy cirkuszi előadáson.** Budapestről jelentik: A fővárosi Nagy cirkusz esti előadásán borzalmas szerencsétlenség történt. Ezsenszki Antalné artistanő, a legmerészebb mutatvány közben elvesztette egyensúlyát, megdőlt és a nagy magasságból lezuhant a cirkusz porondjára. Rettenetes pillanatok következtek: ugyan is a nézők elvesztették lélekjelenlétüket és sikoltozni kezdtek. Több ember elájult és rettenetes pánik tört ki. Az artistanőt kórházba szállították, állapotja életveszélyes.

— **Lazarescu püspök legközelebb elfoglalja temesvári székhelyét.** Nemrégiben megalapították a temesvári görög keleti román püspökséget s a Diaconovici Loga körúton két villát vásároltak a püspöki palota és az irodák számára. Lazarescu püspök, hír szerint, rövidesen Temesvárra költözik át. A püspöki rezidencia átalakítás munkálatai már a befejezéshez közelednek, amelyek gyors végrehatására a katonai előkészítés ifjakat rendelték ki.

(—) **Cioproon tábori püspök Bozovicson.** Cioproon Partenie dr. tábori püspök néhány napot Bozovicson töltött, ahol megsejmelte az ottani gyalogezredet. A püspököt, aki a katonáknak istentiszteletet tartott és határos prédikációt mondott, a katonai és polgári hatóságok vezetői fogadták.

— **Finnországon át tér vissza hazájába az amerikai állampolgárok egy csoportja.** Zürichből jelentik: Berlinből érkező híradás szerint számos amerikai állampolgár engedélyt kért, hogy Finnországba utazhassék. Ezek innen hazájukba akarnak visszavándorolni.

— **Áthelyezték a chisinaui szőlészeti főiskolát.** Bucurestiből jelentik: A kormány utasítására az eddigi Chisinauban működött szőlészeti főiskolát Valea Calugareasaban állították fel.

— **Pénzügyminiszteri rendelet a közmunkákat végző vállalatok illetékeiről.** Bucurestiből jelentik: A pénzügyminiszter elrendelte, hogy azok a vállalkozók, akik közmunkákat készítenek a katonai és polgári hatóságoknak, bélyeg és egyéb illetékeiket a munkálatokért benyújtott számlák után akkor is lefizethetik a pénzügyigazgatóságoknál, ha nem is igazolják, hogy nincsenek adóhátralékokban.

— **Fürdőhelyeken szeptember 15-ig ünnepnap is nyithatnak az üzletek.** Bucurestiből jelentik: A hivatalos lap mai száma közli azt a miniszteri rendeletet, mely szerint fürdőhelyeken az ideig tartama alatt szeptember hó 15-ig az üzletek vasár- és ünnepnap is nyitva tarthatnak.

— **Menekült diákok tandíjkezdményt kapnak.** Bucurestiből jelentik: A nemzetnevelésügyi miniszterium rendeletére az iskolai internátusokban külön helyeket biztosítanak a menekült tanulók számára. A menekült tanulók egyébként a következő iskolai évben tandíjmentességgel fognak élvezni.

— **Uabb olvas nyersolajtelepet tartak fel.** Rómából jelentik: Isoletta mellett a nyersolaj kutatások eredményre vezettek és fúrási munkálatok már annyira előrehaladtak, hogy 5500 méter hosszú különleges csővezeték építenek, a melyen a nyersolajat rendeltetési helyére juttathatják.

— **Magyar művész svájci tragédiája.** Genfből jelentik: Gyanus körülmények között fogtak ki a genfi tóból egy női holttestet és ugyanakkor egy gazdtólján csónakot találtak a tó partján. Később a vizsgálat kiderítette, hogy a csónakban ketten ültek és pedig: Studer Oszkár és neje, akinek a holttestét kifogták a tóból. Studer neves zeneművész volt, aki súlyos ideggyengeséggel és valószínűleg most feleségével együtt öngyilkosságot követett el. Studer különben valamikor Hubay mester legjobb tanítványainak egyike volt.

— **Megindult az olasz-francia vasúti közlekedés.** Genfből jelentik Moncheni mellett az olasz-francia vasútvonal, az Alpokon lefolyt harcok következtében megrongálódott. Ezt a vasúti pályát most hozták rendbe és ma futott be az első vonat Modenába Franciaországból jövet.

(—) **Jabotinszky Vladimir halála.** Newyorkban hatvankilenc éves korában meghalt Jabotinszky Vladimir a cionista mozgalom vezetője. Jabotinszky lengyelországi származású, állandóan az egész világot járta és a cionizmusnak propagandát csinált. Amerikában azért tartózkodott, hogy ott zsidó hadosztályt alakítson, amelynek az lett volna a célja, hogy a mostani háborúban Anglia oldalán résztvegyen.

FURCSA NYÁR

Ez az ideai nyár igen furcsa. Az esőzések meg a nagy hőség után beköszöntött a hideg. Nem lehet fürödni, a fagyaltosok igen rossz boltot csinálnak és jaj annak, aki estefelé felöltő nélkül merészkedik el otthonról. Még az esős korszakban bőríz áztam néhányszor, most tehát óvatossabb voltam. Reggel borus volt az égbolt, felvettem a felöltőt meg a kalapot. Eső nem volt, az égen ragyogott a Nap. Felöltővel és kalappal kellett hazamennem. Az emberek egy kissé meghökkenve néztek arra a fiatalemberre, aki augusztus hóban délen kabátal meg végig az uccán. Délután megint csurgott kalapom alól a veríték és a kabát gumijának szaga a Nap heve miatt érezhetővé vált. Pedig nem én voltam a hibás, mert mikor otthonról elmentem, fenyegetően gyülekeztek az égen a morcos felhők. De most nem az volt a rendeltetésük, hogy meglocsolják a sárteknéket. Hogy akkor miért gyülekeztek? Ezt már ne tessék tőlem kérdezni.

(—) **A műhely nélkül dolgozó iparosok is kötelesek iparengedélyt kiváltani.** A temesvári munkakamara közli, hogy azok az iparosok, akik műhely nélkül gyakorolják foglalkozásukat, szintén kötelesek iparengedélyt kiváltani. Az iparengedélyt ilyenkor egészségügyi engedély nélkül szolgáltatják ki.

(—) **Adomány.** Besilen Józsa a Déli Hírlap szegényalapja javára ötven leit adományozott.

(—) **Agyonverték a békeközvetítőt.** Ghersa Pantelimon és Martinescu Aurel ruzseni legények a korcsmában összeszólalkoztak és ütközben, amikor hazafelé mentek, verekedni kezdtek. Mindketten furkosokkal viaskodtak. Ienasel Benone edőrő véget akart vetni a verekedésnek és ki akarta békíteni az ellenfeleket. Ghersa ekkor a békeközvetítő ellen fordult és furkosbotjával a fejére vágott. Az edőrő az ütéstől összeesett és rövidesen meghalt. A gyilkost letartóztatták és átadták a karánsbesi ügyészségnek.

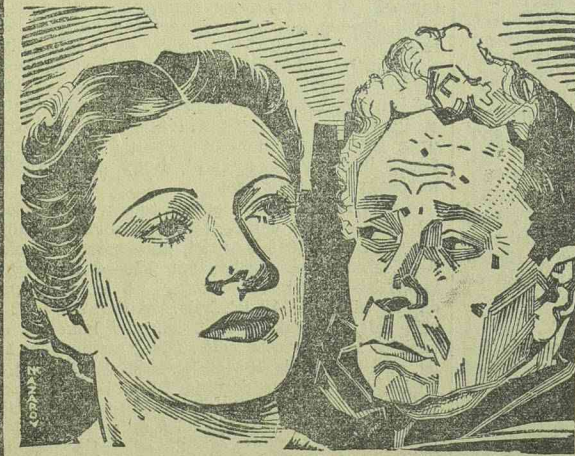
— **Svájában befiltották a kommunistapárt működését.** Bernből jelentik: A svájci szövetség-tanács tegnap törvényjavaslatot fogadott el, a mely súlyos rendszabályokat tartalmaz a kommunista és anarchista tevékenység ellen. A törvény betiltja a kommunista párt működését Svájcban, ezenkívül pedig betiltja a trotzkijista és anarchista mozgalmakat.

— **Varsóba telepítik a krakkói zsidókat.** Berlinből jelentik: Krakkó városában megállapodás jött létre a német hatóság és az ottani zsidó hitközség vezetői között. A megállapodás értelmében a krakkói zsidókat más német megszállás alatt álló lengyel városokba telepítik át, főként Varsóba.

A KILENCEDIK

Egy szegény nagyváradi házba beköltözött a boldogság. Megjött egy családja a kilencedik gyermek. Nem selyem paplanos ágyban született, hanem Ujlaki Lajos egyszerű gyár munkás kis házában, de drága igéretül szolgált arra, hogy magyar népiünk még a súlyos és nehéz életviszonyok között is él és szaporodik. A református férfi- és nőszövetség vállalta a keresztelést. Szabó Lajos dr. végezte a keresztelést szertartást, amely előtt szívébe markoló beszédet mondott. A sokgyermekes derék magyar család felé ez alkalomból az egész város szeretettel fordult.

A CAPITOL MOZIBAN

Itélet 100 év után a világhírű mérgezési perben!

Maria Lafarge bűnpere

A francia filmgyártás filmre-
meke. — A főszerepekben:
Marcella Chantal — Erich v. Stroheim
Rendezte: **Pierre Chenal**

APOLLÓ

Nászut hármásban

Kitűnő zenés német vígjáték
műveltség fordulatokkal
A főszerepekben:
**Theo Lingner, Maria Andergast, Johannes Rie-
mann, Grete Weiser és
Paul Hörbiger**

= KÖZGAZDASÁG =

Jelentés a tűzifa-frontról

A vasutigazgatóság vasárnapi munkaszünetet felfüggesztő rendelete megdrágítja a tűzifát

A tűzifa kérdése ismét foglalkoztatja a közvéleményt. A Kereskedők Egyesületének fakeskedői szakosztálya ugyanis Ionescu Zaharie elnök vezetésével küldöttséget vezetett a királyi helytartóságra és emlékiratot nyújtott át Ciupe Gheorghe dr. helytartósági vezetőtitkárnak. Az emlékirat ismerteti a szakosztály állásfoglalását az új vasúti kirakodási és berakodási rendelettel kapcsolatban és kéri a helytartóságot, járjon el illetékes helyen, hogy ezt a rendeletet hatálytalanítsák. A panasz ugyanis az, amely nemcsak a fakeskedőket, hanem minden egyes kereskedőt érint, hogy

a vasutak vezérigazgatósága beszüntette a vasárnapi és ünnepnap munkaszünetet és azt kívánja, hogy a vasárnap, vagy ünnepnapokon érkező vagonokat is a kereskedők azzal rakják ki. A vasút ugyanis a vasárnapra és ünnepnapokra, valamint az éjszakára is érvényben volt

fekbérmentes kiöt törölve.

Ez az új rendelkezés, amelynek az a célja, hogy a vagonforgalmat meggyorsítsa, nem éri el a célját, mivel a vagonok éjszakai, vagy vasárnapi kirakodására a kereskedők nem kapnak megfelelő munkaeerőt és így a rendelet voltaképpen újabb fekbérterhet jelent a kereskedelemre és a helyi piacra. Az emlékirat felelmefti azt is, hogy az esetleges befuvarozások, vagy beraktározások céljából az üzletek, illetve telepek nem is tarthatnak nyitva, mert

a vasárnapi munkaszünetről szóló törvény megszegését jelentené.

Az ilyen kihágást pedig a törvény ismétlődés esetén hat hónapra terjedő fogházbüntetéssel sújtja. De a vasárnapi és ünnepnap értesítések (avizók) nem is kézbesíthetők, mivel az üzletek zárva vannak és a tulajdonosok nem találhatók az üzletben.

A Sfatul Negustoresc a pénzügyi amnesztia igénybevétele határidejének meghosszabbítását kéri

Kimutatás a vallomás és adófizetés utolsó időpontjairól

A Sfatul Negustoresc — Kereskedő Tanács központi vezetősége a napokban ülést tartott Niculescu-Ritz elnöke alatt. Az ülésen Niculescu-Ritz szenátor részletesen ismertette az tárgyalásokat, amelyeket a pénzügyminiszterrel folytatott az adóamnesztia törvénnyel kapcsolatban. Megállapította, hogy sikerült érvényre juttatni a kereskedők legtöbb kívánságát. Tekintve azonban, hogy az amnesztia befizetési határidejei nagyon rövidek és a mai rossz üzletmenet mellett a kereskedők ekkora összegeket ilyen rövid idő alatt előteremteni nem tudtak, a Sfatul Negustoresc vezetősége memorandumban arra kérte a pénzügyminisztert, hogy úgy az amnesztiaival kapcsolatos tételekre, mint a kereskedők egyéb adóira nézve engedélyezzen havi részletfizetési kedvezményt.

Ennek kapcsán összegezzük azokat a határnapokat, ameddig az amnesztiatörvénnyel kapcsolatos cselekményeket eszközölni kell. A tör-

vény három határidőt ismer, a 30, 45 és 60 napos határidőket. Tekintve, hogy a törvény augusztus 1-én jelent meg, a határnapok a következők: augusztus 30., szeptember 15. és szeptember 30.

Augusztus 30. A tőkekamatadó és személyzeti adó deklarálása.

Szeptember 15. A helytelenül deklarált import- és exportárúk helyes bejelentés és a vámkiülbözet befizetése.

Szeptember 30. Az eltított kereskedelmi, ipari és kisipari jövedelem bevallása. Ház és mezőgazdasági jövedelem bevallása. — Szabadfoglalkozási jövedelem bevallása. — Bélyegilleték és aránylagos adó befizetése. — Illetkegyenérték és örökösödési adó bevallása. — A gépkocsiadó bevallása és 3000 lei lefizetése. — Az el nem vámtolt (csempészett) importáru bevallása és a vám lefizetése.

— Új forgalmi középérték. A Monitorul Oficial augusztus 3-iki száma közli azt a rendelet-törvényt, amellyel a forgalmi adók szedésére vonatkozó középértékek jörése megváltozott. A rendelet-törvényhez csatolt táblázat tünteti fel az új középárakat.

— A nemzetvédelmi adó fizetése az alvállalkotónál. Ismeretes, hogy a közhatalóságok javára történő szállításoknál a hatóság, mint vevő nem tartozik két százalékos nemzetvédelmi adót fizetni. Ennek kapcsán felmerült a kérdés, hogy fizetendő és ki által fizetendő ez az adó olyan esetben, ha a hatósági szállító az áru egyrészt mástól szerzi be, vagy a vállalkozás egyrészt mással végezteti. A pénzügyminiszter döntése ez ügyben az, hogy az alvállalkozó szállítása után fizetendő a nemzetvédelmi adó, amelyet a fővállalkozó visel, anélkül, hogy azt a rendelő hatóságra átháríthatná.

(=) Piaci árak. A tegnapi temesvári hetipiacon a következő árak voltak: tők darabonként 5—10 lei, káposzta fejenként 4—8 lei, keltkáposzta fejenként 5—8 lei, uborka darabonként 0.50—2 lei, hagyma kilója 5—6 lei, krumli kilója 4—6 lei, piros paradicsom kilója 8—12 lei, kalarábé darabja 1—2 lei, zöld saláta fejenként 1—2 lei, zöld kukorica csővenként 1 lei, levesbe való zöldség csomónként 1—2 lei, zöld bab kilója 10—12 lei, karfiol fejenként 8—10 lei, zöld paprika darabja 1 lei, hegyes paprika két darab 1 lei, alma kilója 10—16 lei, körte kilója 12—26 lei, málna csomója 7 lei, szilva kilója 14—16 lei, cukordinnye kilója 20—22 lei, tojás darabja 2 lei, vaj kilója 140—150 lei, juhtúró kilója 36—40 lei.

A kétszázalékos illeték leróvása a fuvarköltések után

A legutóbb megjelent pénzügyminiszteri rendeletek szerint különleges ellenőrző bizottságok alakultak, amelyeknek feladata az, hogy a két százalékos nemzetvédelmi bélyegilleték alkalmazását ellenőrizzék. Az ellenőrző bizottságok Temesvárott is megkezdték működésüket. A temesi Kereskedelmi Testületek Szövetségéhez értesítés érkezett arról, hogy az ellenőrző bizottságok különösen a fuvarköltéseket vizsgálják felül az egyes cégeknek azon szempontból, hogy ezek után a kétszázalékos adót lerótták-e? A szövetség és a Kereskedők Egyesületének titkárai erre való tekintettel megjelentek az egyik temesvári nagykereskedőnél, ahol az ellenőrző bizottság éppen ezzel a kérdéssel foglalkozott. Az ellenőrök kijelentették, hogy csak az olyan fuvar-tétel után követelik a két százalékos illeték leróását, illetve annak elmaradását csak olyan esetben bírságotják meg, ha a szóban levő fuvar az eladó akár szállító cég, akár könyveiben keresztülvezetett terhelés, akár pedig külön utánvételezés formájában szedi be anélkül, hogy azt a számlába beállította volna. Azok az eladások, a melyek bérmentve ab feladó állomás szólnak és amelyeknél a vevő önmaga viseli a fuvarköltéseket, természetesen mentesülnek azon követelmény alól, hogy a fuvardíj után a két százalékos illeték fizessék. A temesi Kereskedelmi Testületek Szövetsége és a Kereskedők Egyesületének titkárai az ellenőrök ezen álláspontját méltányosnak találták, azonban a szövetség mégis kérni fogja a minisztériumtól, hogy az olyan esetekben, ha az eladó nem hajtja be a fuvardíjat, a bélyegkülönbözet bizonyos határidőn belüli költés nélkül lehessen lefizetni.

— A hivatalos devizaárfolyamok. A Román Nemzeti Bank hivatalos devizaárfolyamai a következők: (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti): 107 százalék felárral: angol font 851.80—877.37, dollár 211.65—217.97, svájci frank 48.13—49.58, palesztinai font 852.84—878.40, egyiptomi font 873.54—899.78. Devizák 38 százalékos felárral: angol font 867.87—884.91, svájci frank 32.05—33.05, francia frank 3.24—3.31, márká 49—50, olasz líra 7.17, (felár nélkül) pengő 26.50—27 (felár nélkül), cseh korona 4.68—4.77, dinár 2.89—3.05 (felár nélkül), török líra 82.92—92.

— A készbörök új illetéke. A Monitorul Oficial július 20-iki számában rendelet-törvény jelent meg, amely elrendeli, hogy sem az állatvásároknak, sem a vágóhidakra nem engednek felhözni olyan szarvasmarhát, amelynek hátbőrtét a bögöly-álca megtámadta. A bögöly elleni védekezés költségeinek fedezésére a törvény értelmében új illetéket róttak ki. Ezt az illetéket a bogyórák fizetik, még pedig egy lejt minden kilogram kész-bőr után. A külföldi bőrkönl ezt az illetéket a vámhivatalnál szedik be.

(=) Bársági gabonáarak. A barsági gabonapiac általában esendes és csak takarmányárpa iránt mutatkozik kereslet. A piaci árak a következők: búza 680, tengeri 630, napraforgómag 875, takarmányárpa 500, tőkmag 1650 lei százkilónként. Kamilla tea 60—70 lei, fodormenta 70 lei kilónként.

GYÓGYSZERTARAK ÉJSZAKAI SZOLGALATA:

Szerdán, augusztus 7-én a következő gyógyszer-tárak tartanak éjszakai szolgálatot:

Belvárosban a Bratianu téren levő Götz gyógyszer-tár.

Gyárvárosban a Traian téren levő Kigyó gyógyszer-tár.

Erszébetvárosban a Miron Costin ucca sarkán levő Merkle gyógyszer-tár.

Józsefvárosban a Bratianu ucca sarkán levő Craeiu gyógyszer-tár.

Mehalában a Corvin gyógyszer-tár és Újkecsán Panajoth Ernő gyógyszer-tára állandó éjszakai szolgálatot tartanak.

MOZIK MŰSORA:

Szerda, augusztus 7.

APOLLÓ: Nászút hármashban (német film).

CAPITOL: Lafarge Maria bűnpere (francia film).

CORSO: Az álarcos nő (angol film).

SCALA: Ember, aki legyőzte a halált (német film).

SPORTESSEMÉNYEK

A bucurestii Rapid pálya büftéjének bérlője, Barátky, aki elmondja, hogyan került Váradról Bucurestibe

A labdarúgás olyan játék, melyben a labdának a kapuba való juttatása a főcél, ezért van az, hogy habár tizenegy játékos játszik, — a szent cél: a győzelem érdekében, csaknem egyforma erőt kifejtve, — kivéve a fedezetsort s különösen a középfedeztet) — mégis a gólszerző játékosok, a csatárok neveit jegyzi meg legjobban a közönség. Rendszerint a középsorát, aki legtöbbször „gólrekorder” is szokott lenni.

Ezért lett Barátky neve fogalom nemcsak az országban és annak idején Magyarországon, de egész Európában is.

Barátky, a román futballvilág jelenlegi bombacsatára és dédelgetett Gyuszija Sárosi dr.-ként van osztályozva a hazai viszonylatban.

Ime, milyen dicsőséges utakon, városokon és egyesületeken ment keresztül az alig harminc éves bombacsatár.

A váradai Törekvés ifjúsági csapatában mint 13 éves, rövid nadrágos kezdte el rugni a labdát, mely végül is életpályát diktált neki. Egyéb sportágak mellett, melyeknek mindenképpen tehetségesnek bizonyult, jelenleg is kitűnően uszlik és ping-pongozik — a labda örök szerelmese maradt.

15 éves korában már a NAC első csapatának lett tagja, az akkoriban fénykorát élő Rónay, Ströckök, Bartha, Sternberg és mások társaságában.

Nagy tehetségéhez azonban szilkenk bizonyult a váradai talaj. Alig töltötte be 17 évét, „eladták” a Hungáriának, ahol Orth Gyuri, Braun Csibi és Opatá világmárkákkal játszott egykorban.

Mint Hungária, majd pedig mint magyar válogatott bejárta az egész világot.

NEW-YORK, TEXAS, MEXIKÓ

... Bucuresti főuccáján, a Calea Victoriei levő „uri kávéházban”, a Nestorban meséli a nagy futballista karriertörténetét s a faablakon keresztül nézve, mintha filmet látna... csaknem sóhajta említi dicsőséges állomásait, Budapest, Észak-Amerika, Egyiptom, Mexikó, Texas, Róma, Newyork, Havana, stb... feledhetetlen nevek és emlékek... Mint mondja, ahol játszott, ő rugta csapata legtöbb gólját.

Orth Gyuri, a híres játékos és edző tanácsa: „ha más városba, vagy külföldre mész játszani, igyekezz sokkal jobban játszani, mint otthon, hogy ne csak az újságok útján itéljenek meg: legalább annyit mutass, amennyit az újságok irtak rólad”... még most is vezérli...

... Persze az élet filmje... külföldi dicsőséges útjait a hidegkezi sors felfüggeszti. Édesapja meghalt. Visszakerült a Crisánához, (négyezer lelért...), ahol három évig mint játékos és edző kitűnő eredményeket mutatott fel. Már az első évben

Augusztus 25-én kezdődik az őszi labdarúgó idény és december 15-ig tart

Négy válogatott mérkőzés a műsoron

A Bucurestii lapok szerint Iuga Liviu dr. összeállította az őszi labdarúgó idény műsorát. E szerint a szezon augusztus 25-én kezdődnek és december 15-ig tartana. Közben szeptember 6-án kerülne sor Belgrádban a Károly kupa keretében a Románia—Jugoszlávia válogatott mérkőzésre és szeptember

31-játék közül egyet sem vesztek el. Többek között a Fradival, Boeskaival és a francia tőrán veretlenül végzett csapata. Franciaországi ajánlata is volt az Olimpia Lilletől, ahol próbajátékon 6 gólt lőtt a Luxemburg válogatottnak s 70.000 frankot kapott volna, de a helyi szövetség nem adta ki.

HARMINKÉTSZER MAGYAR, TÖBB, MINT HÚSSZOR ROMÁN VÁLOGATOTT

... A Rapid szintén kedvező ajánlata s a családi tűzhelyen tovább örvendek hazajövetelének, nem beszélve a számtalan szurkolóiról, akik a mérkőzések után szívesen kapják fel vállalkra a nagy hőst... Közben öt sem került ki a futballista sors. Proléválása lett. Molnár mester keze azonban megőrizte a labdának. Operálás után már az első mérkőzésen az Univeritate ellen 7:1-ből 4-et 6 rugott, 1936-ban. Azóta már a negyedik éve, hogy Vintila és Bogdán után legtöbbet 6 játszott a Rapidban. Jelenleg ő is a csapat edzője, Auerrrel együtt.

... Megszámlálhatatlan gólt rugott, ugyanannyi pénzt szerzett (kizárólag profi és jelenleg a Rapid-pálya büftéjéért bérlő — ingyen).

32-szer volt magyar válogatott s több mint hússzor román válogatott.

Elmaradnak a nemzetközi sportesemények

Juga Liviu dr. Románia képviselője a Duna-Kupa és a Kis KK ügyében úgy nyilatkozott, hogy mindkét kupában a súlyos politikai viszonyok miatt az illetékes kupabizottságok a mérkőzéseket felfüggesztették, a Románia—Magyarország mérkőzés elmarad, azonkívül egyelőre a Ferencváros—Rapid KKK-döntőt is elhalasztották. A kupabizottságok

8-án Bucurestiben a két ország B. válogatottainak találkozója.

November 8-án lesz a román kupa döntője Bucurestiben, míg november 17-én Románia—Németország találkozó lesz ugyancsak Bucurestiben.

vasárnapra tervezett üléseit augusztus 10—11-re halasztották, de nem valószínű, hogy a belgrádi üléseket ezeken a napokon is megtartják. A Magyarország elleni mérkőzés helyébe a szövetség román—bolgár találkozót akar illeszteni.

A Ferencváros és Gradjanszky között megbeszélések folytatók rendez évi találkozó ügyében. A tárgyalások eredményeként az első mérkőzés színhelye Budapest lesz, augusztus 20-án. A visszavágó mérkőzésre Zágrábban kerül sor október, vagy november hónap folyamán.

TRÓNUSDÖNTŐ BALETTCIPŐ

A Déli Hírlap eredeti regénye.

Írta: KUN-BÁN ANDRÁS

48

A függöny felgördült, az opera harmadik felvonása megkezdődött. Az énekesnők és énekesek megtették mindent, hogy tehetségüket minél jobban csillogtassák és a közönséget énekükkel magukhoz ragadják.

Válóban nem rajtuk múlott, hogy ez nem sikerült.

Azok, akik észrevették a királyi páholyba való belépésüket, suttogva köztük a szomszédjakkal, valamint az előtűk és mögöttük ülőkkel. Csakhamar a színház minden látogatója tudta, hogy ott ülnek a páholyban a király oldalán.

Ettől kezdve hiába volt a kitűnő együttes minden gyönyörű éneke és minden pompás játéka. Senki nem figyelt oda és senki nem nézett a színpadra. Valamennyi látó a királyi páholy felé szegeződött és engem bámult.

Sem Lajos királyt, sem engem nem zavart meg ez a nagy kíváncsiság. Fesztelenül beszélgettünk. A király gratulált táncainkhoz, kifejezést adott elragadtatásának és kijelentette, hogy minden fellépésemet megnézi.

Kérdéseimre el kellett mondanom minden egyes táncom születésének történetét. Ecseltem és figyelmesen hallgatta, hogyan kelt életre képzeletemben egy-egy figura és micsoda lelki vívódásokon mentem keresztül, amíg elgondoltam, hogy mi mindent fogok táncosimmal kifejezésre juttatni. Mikor ez meg volt, megcsináltam a táncszám koreográfiáját, lejegyeztem magamnak a tánc egyes lépéseit és mozdulatait, arckifejezéseit és azután próbálni kezdtem magamban. Amikor az egész kialakult bennem, akkor elhívtam házi zeneszerzőmet, elbeszéltem neki a táncszám alapgondolatát, a benne kifejezésre jutó történetet, majd ellejtettem előtte az egészemet. A

zeneszerzőnek most már csak egy kötelessége volt és pedig az, hogy az új táncszám zenéjét minél előbb megcsinálja. Eredeti spanyol zenének kellett lennie, amelybe kívánságomra a lehetőség szerint mindig belekomponált olyan ismert spanyol népdalokat, a melyek az általam ábrázolt alak fokalkoztatásával kapcsolatban vannak. Így kerültek táncaim zenedarabjaiba nóták a szántásról és vetésről, a halászatról, szüretelésről és más egyeből.

A király figyelmesen hallgatta meg előadásomat, majd nyílt meggyőződéssel kijelentette:

— Sennora, eddig csak a táncai alapján láttam, hogy igazi művésznő. De előadása után valom, hogy igazi alkotó művésznő, akárcsak e szobrász, vagy a festő.

— Síre, félek, hogy túlértékel engem.
— Nem, nem, — szabadkozott a király, — ellenkezőleg, attól tartok, hogy egyszerű alkotásainak kellő és méltó elismerése képtelen vagyok a megfelelő szavakat megtalálni.

Megígérte a király, hogy minden egyes fellépésemet megnézi és kíváncságra el kellett mondanom, hogy a holnapi és a holnaputáni műsor keretében milyen alakok táncait mutatom be.

A felvonás vége felé elbúcsúztam a királytól és visszamentem az öltözőmbé átöltözni.

A színházi előadásnak már régen vége volt. amikor a színház kiskapuján kiléptem. Beláthatatlan tömeg várakozott rám és amikor megpillantottak, egyet-egyet felharsant a kiáltás:

— Eljen Montez Lola! Eljen! Eljen!

Mikor beszállottam a színház előtt álló bérkosimba, észrevettem, hogy a lovakat kifogták.

Mégis beleültem a hintóba, amelyet éljenző diákok húztak a szállodáig. Éljenzések közben futottam fel a szálloda lépcsőin. Még sokáig hangzott odakint az üdvözlés és csak lassankint hallgatót el.

Most pedig itt ülök és írom naplóm. Boldog vagyok.

58.

München, 1940. október 15.

Ma délben jelentkezett nálam Bauernriegel bárány, a király szárnysegéde.
— A király megbízásából jöttem, — mondotta, — öfélége örömmel látja a sennorát öt órai teán vendégül a Belvedere-palotában.
Azután elmagyarázta, hogy a Belvedere-palota

München városán kívül fekszik hatalmas parkban. Ez a palota amolyan pihenő helye a királynak, aki ott szokta fogadni kedvence festőit, szobrászait, zeneészt és íróit. Nagy kinttémés volt a Belvedere meghívást kapni.

Siettem tehát megköszönni a meghívást és kijelentettem, hogy annak boldogan teszek eleget.

— Öt órakor hintó jön a sennoráért, — mondta Bauernriegel őrnagy búcsúzáskor.

Délután lázasan készültem a látogatásra.

Ugyanolyan szabású spanyol ruhát öltöttem magamra, mint amikor néhány nappal ezelőtt kihallgatáson voltam Lajos királynál. Ez a ruhám azonban nem feketé, hanem sötétkék bársonyból készült. A nyakon és a két csuklón drága velencei csipke volt. A ruhára ugyancsak sötétkék bársonyból való mantillát borítottam, a fejemre pedig ugyanolyan színű sombrero kalapot raktam. Brilláns fülbevaló és a jobb kezemen egyetlen gyűrű volt minden ékszerem.

Alig fejeztem be öltözésemet, máris kopogtatott a portás a jelentéssel:

— Sennora, a kocsit előállott.

A szálloda bejárata előtt ott állott a feketére lakkozott, fényes, csiszolt tükörablakú udvari hintó, rajta a királyi címerrel, amely fölött korona ékeskedett. A fogat előtt négy gyönyörű fekete ló türelmetlenkedett.

Amikor kiléptem a szálloda kapuján, az ucca bámészkodó népe máris nagy tömegben gyülekezett.

— Eljen Montez Lola! — zúgott fel egyszerre száz torokból.

Mosolyogva intettem, majd beszállottam a kocsiba, amelynek ajtaját livrés inas nyitotta ki és csukta be mögöttem. A lakaj aztán felkapaszkodott a fogat hátsó részén levő helyére, a bakon ülő kőpenyes kocsis megcsodálta ostarát és az udvari hintó máris repült velem.

Félóránig vágattott már az udvari fogat a városon kívül, amikor egyszerre aranyozott rácserkítés kapuján befordult. Terjedelmes, jól ápolat parkba jutottam, amelynek fái közül rózsaszínű márvánnyal borított falu kastélyszertű palota mosolygott felém. A Belvedere.

A hintó hirtelenséggel állott meg a bejárat előtt.

[Folytatjuk]

RÁDIÓ

SZERDA, AUGUSZTUS 7.

Bucuresti. Rádío Románia és Rádío Bucuresti. 13: Időjelzés, kulturális híradó, vízállásjelentés, háztartási és egészségügyi tanácsok, művészeti és kulturális hírek, sport. 13.15: Változatos zene hanglemezzel. 13.45: Éneklő fűrés. 14: Hírek. 14.30: Suchici Doina akkordeon számokat ad elő. 15: Közlemények. 19.50: Magyar nyelvű hírek. 20: Időjelzés, előadás. 20.15: Vasiliu Maxim énekel. 20.40: Hírek. 21: Olasz szimfonikus zene hanglemezzel. 22: Hírek, sport. 22.20: Német, olasz, francia és angol nyelvű hírszolgálat.

BUDAPEST I. 7.40: Torna. 8: Hírek, hanglemek. 11: Hírek. 11.20: Felolvasások. 13.10: Rendőrzene- kar. Közben 13.40: Hírek. 14.20: Időjelzés, időjárás és vízállásjelentés. 14.30: Csorba Gyula cigányzenekara. 15.30: Hírek. 17.15: Katonai munkaszázadok, előadás. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.15: Balatoni horgásznapiak, előadás. 18.35: Horányi Karola, az Operaház tagja énekel. 19.05: Gépkecsizetők ujonok iskolájában, közvetítés, beszél Budinszky Sándor. 19.30: A rádió szalonzenekara. 20.15: Hírek magyar és román nyelven. 20.25: Hanglemek. 20.55: Külügyi negyedóra. 21.10: Budapesti hangversenyzenekar. 22.40: Hírek, időjárás- jelentés, hírek szlovák és ruszin nyelven. 23.10: Kurina Simi cigányzenekara. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24.20: Táncclemek. 1.05: Hírek.

BUDAPEST II. 20.15: Budai mandolin zenekar. 21: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven. 21.25: A népmese mesélője és hallgatói, felolvasás. 21.55: Hanglemek. 22.35: Időjárásjelentés.

CSÜTÖRTÖK, AUGUSZTUS 8.

Bucuresti. Rádío Románia és Rádío Bucuresti. 13: Időjelzés, kulturális híradó, vízállásjelentés, háztartási és egészségügyi tanácsok, művészeti és kulturális hírek, sport. 13.15: Predescu Victor zenekara. Közben 14: Hírek. 15: Közlemények. 19.50: Magyar nyelvű hírek. 20: Időjelzés, előadás. 20.10: Wagner zene hanglemezzel. 20.45: Hírek. 21: Szimfonikus hangverseny a menekültek javára. Közben: 21.40: Hírek, sport. 22.40: Német, olasz, francia és angol nyelvű hírszolgálat.

BUDAPEST I. 7.40: Torna. 8: Hírek, hanglemek. 11: Hírek. 11.20: Felolvasások. 13.10: Molnár Klára hegedűl, Kerényi György énekel zongorakísérettel. Közben 13.40: Hírek. 14.20: Időjelzés és vízállásjelentés. 14.30: A rádió szalonzenekara. 15.30: Hírek. 17.15: Ruszin hallgatóknak. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: Szép magyar novella, Cholnoki Viktor elbeszélése. 18.45: Mursi Elek cigányzenekara. 19.30: Az ölbettük a nemzeti szolgálatában, felolvasás. 20: Bobula Lajos harmonika-hármasa. 20.15: Hírek magyar és román nyelven. 20.25: Keringőt jár a föld, előadás hanglemezzel. 21.40: Magyar tájak balladái, előadás. 22.10: Anda Géza zongorázik. 22.40: Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és ruszin nyelven. 23.10: Ilinczy László jazz zenekara. 24: Hírek német, olasz, angol, francia és eszperantó nyelven. 24.25: Pertis Pali cigányzenekara. 1.05: Hírek.

BUDAPEST II. 17.15: Hanglemek. 20.30: Petry Kató, az operaház tagja énekel. 21: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven. 21.25: Film és jazz- számok hanglemezzel. 22.10: Domaházi nóták, előadás hanglemezzel. 22.45: Időjárásjelentés.

PÉNTEK, AUGUSZTUS 9.

Bucuresti. Rádío Románia és Rádío Bucuresti. 13: Időjelzés, kulturális híradó, vízállásjelentés, háztartási és egészségügyi tanácsok, művészeti és kulturális hírek, sport. 13.15: Motoi Petrica zenekara. Közben 14: Hírek. 19.50: Magyar nyelvű hírek. 20: Időjelzés, előadás. 20.20: Stroiescu Constantin énekel. 20.40: Hírek. 21: Giugariu Angela zongorázik. 21.25: Badescu Constanta énekel. 21.45: Bonis Iuliu csellón játszik. 22.05: Hírek, sport. 22.25: Német, olasz, francia és angol nyelvű hírszolgálat.

BUDAPEST I. 7.40: Torna. 8: Hírek, hanglemek. 11: Hírek. 11.20: Felolvasások. 13.10: Sárközi Gyula cigányzenekara. Közben 13.40: Hírek. 14.20: Időjelzés, időjárás és vízállásjelentés. 14.30: Heine- mann Sándor jazz zenekara. 15.30: Hírek. 17.15: Irország, előadás. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.15: Strauss Richard: Halál és megdicsőülés, szimfonikus költemény, hanglemek. 18.45: Bulgária, előadás. 19.05: Sportközlemények. 19.15: Az Aranyhegedű pályázat nyolcadik hangversenye. 20.15: Hírek magyar és román nyelven. 20.25: Berzsényi László dr. és Villax István dr. két zongorán magyar nótákat ad elő. 20.50: Monna Vanna, dráma, 3 felvonásban. 22.40: Hírek, időjárás- jelentés, hírek szlovák és ruszin nyelven. 23.10: Luitpold Gantner énekel zongorakísérettel a magyar-német művészesere keretében. 23.40: Farkas Béla cigányzenekara. Közben 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 1.05: Hírek.

APRÓ HIRDETÉSEK

Az apróhirdetések díja előre fizetendő

LEVELEZÉS és HAZASSÁG a törvényes intézkedések miatt nem közölhető. ALLÁSKERESÉS rovatban szavanként egy leu, legkisebb apróhirdetés tíz leu, legkisebb apróhirdetés húsz leu. Minden más rovatban legkisebb apróhirdetés 15 szóig 20 leu, minden további szó egy leu. Vastag betűvel szavanként kettő leu, legkisebb apróhirdetés 15 szóig 30 leu, minden további szó kettő leu. Apróhirdetéseket felvesz: I. kerületben: Piata Traian (Szerb templom mellett). — Grosz trafik, Bratianu 3 Telefon: 28—10. II. kerületben: Popovici trafik, Piata Badea Cartan 8. — Kardos trafik, Piata Traian (Szerb templom mellett). — Grosz trafik, Calea Dorobantilor 2. III. kerületben: Flauder trafik, Piata Lahovari. IV. kerületben: March trafik, Piata Küttli. — Nogrády trafik (Corso mozi mellett). — Vass trafik, Piata Dragalina 6. Telefon: 45—06. — Wittek trafik, Bulevardul Regele Carol 54. — Galgóczy trafik, Strada Bratianu 15/a. Telefon: 45—13.

Alkalmazás

Timisoara környékén 200 holdas gazdaságba csak bizonyítványokkal rendelkező „gazda” kerestetik. Írásbeli ajánlatok a fizetési igények megjelölésével és bizonyítvány másolatokkal IV., Str. Văcărescu 7. (Bem) házme- sternél leadhatók. 1267

Jobb mindenes egyedülálló nőhöz felvételt. II., Str. Petre Tegle 1. I. em. ajtó 6. 1617

Harisnyaszemfeszítőgép géphez azon- nal felvételt. Sklenka III., Str. Motilor 1. ajtó 2. 1323

Kifutó fiút felvesz Librarie Nouă Bul. Regina Maria 5. 1330

Mindenes férfi, vagy nő azonnali belé- pésre felvételt I., Str. Venetia 6. 1328

Állást keres

Othóni mosást, vasalást vállal Tar- káné, III. szőlők, Str. Demetriad 24. 1618

Bejárónő a délelőtti órákra állást ke- res, esetleg iroda-takarítást vállal. Tarkáné, II., szőlők, Str. Demetriad 24 szám. 1816

Elsőrendű parketta-suroló nő ajánlko- zik házakhoz, garancia mellett. Szó- ke Rozália IV., Str. I. Bratianu 31. 1315

Mindenes szakácsnő ajánlkozik. IV. Str. Fröbl 19. 1325

Úgyes tarhonyás asszony házakhoz ajánlkozik, ugyanott bejárónő is áll-ást keres, lehetőleg az Erzsébetváros- ban. III., Str. Ion Vasii 9. 1329

Jól főző mindenes azonnalra, vagy 15- re állást keres. III., Str. Odobescu 53. ajtó 3. 1332

Lakás

Délifekvésű modern 5 szobás lakás II. emeleten november 1-re kiadó. I., Bu- levardul I. G. Duca 8. E. K. Thomas. 1185

Kétszobás modern I. emeleti lakás november 1-re kiadó. IV., Piata Gene- ral Dragalina 4. 1310

Kettő 3 szobás modern uccai lakás, mindkettő az első emeleten, továbbá egy nagyobb üzlethehelyiség irrodahelyi- séggel (bodegának is alkalmas) és egy cca 150 m. nagyságú beto- nirozott szuterén magazin azonnal ki- adó. I., Str. Mărăsesti 12. Erdekölődés a házme sternél. 1278

Különbejárattú bútorozott szoba für- dőszobahasználattal 1—2 személyi ré- szére azonnal kiadó. I., Str. Duca 8. II. emelet 4. 1307

Modern 3 és 4 szobás lakás azonnalra, vagy november 1-re kiadó a papne- veldei bérpalotában. I., Lonovics u- ca 2. 1280

Négyszobás modern villalakás köz- ponti fűtéssel november 1-re kiadó. Miklósi-villa Str. Miron Romanul 2. az Apolló mozival szemben. Telefon: 33—32. 1272

Két egymásba nyíló, vagy egy szépen bútorozott balkonos szoba, fürdőszo- ba használattal 1—2 személyi részére esetleg teljes ellátással, villalakásban kiadó. III., Str. Vladica Badescu 3., a Bulev. Mihai Viteazul mögött. 1331

Adás-vétel

Családi ház bérbeadó szeptember 1-re I., Str. Sibiu 11. a Lunapark villamos megállójánál. Megtekinhető délután 6 órától. 1615

Eladó Fratelián a villamos végálló- mához közvetlen közelében négyszobás, fürdőszobás, vízvezeték, parkettás, modern, adómentes ház 200 négyszög- ölt telekkel. Fratelia VIII. ucca 4/b. 1324

Speciáltrafik forgalmas helyen azon- nal eladó. Címeiket a kiadóba kérem leadni. 1322

50.000 drb. téglá, gyári áron alul el- adó. Fratelia X. ucca 44. Lazarov 1321

Antik gyémántbros, 2 kisebb brilliáns gyűrű, nyaklánc amuletten eladó. III., Str. Doja 18 a trafikban. 1327

Eladó olesón fél háló, varrogén és egy káposztás hordó. III., Str. Odo- bescu 53. ajtó 3. 1333

Megvételre keresek modern hálószo- ba bútorát alkalmi vételt. II., Str. Ste- fan cel Mare 48. Koszka (műhely). 1326

Különféle

Elvesztett egy 10.000 leiről szóló ér- téktelen váltót Octavián Bocsá és Ni- colae Todor aláírással. 1259

Szép, nagy, összkomfortos

3 szobás első emeleti lakás köz- ponti fűtéssel, november 1-re ki- adó. Str. Louis Barthou 4. köz- vetlen a királyi helytartóság u- palotája mellett. - Tel. 40—79.

Tartós hullám

a legjobb módszer szerint olajjal főzve

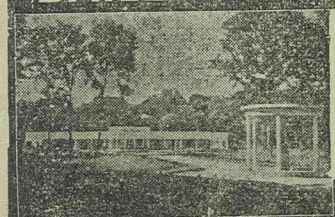
Waltrich

1. és 2. sz. II., Traian-tér és Str. Stefan cel Mare sarok 1—2—3—6 villamos megállójánál.

A Temesvári Bank épületében

modern 3 szobás és 5 szobás lakás azonnalra. Modern 3 szobás lakás november 1-re kiadó. Bővebbet a Temesvári Bank házközvetőségénél.

BĂILE LIPOVA - BANAT

Gyógyít: érelmesze- dést, szív, vérnyomás, reuma, idegrendszer, máj és vese, vérsze- geny és női bajokat. Szezon: május 1-től október 15-ig